Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 49 (13.311).

1966 ФЕВРАЛЬ 27 ЯКШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

АНДИЖОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Андижон областининг чорвадорлари партиямиз XXIII съездига ажойиб меҳнат совғаси тайёрладилар. Давлатга гўшт сотиш биринчи квартал плани бажарилди. 5446 тонна бўрдоқи ва сўқим гўшти тайёрланди. Бу, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1719 тонна кўпдир.

Областда планнинг муддатидан илгари бажарилишига ҳозир иккинчи квартал ҳисобига гўшт тайёрлаётган Янгиқўрғон, Учқўрғон, Хўжаобод, Ленин, Бўз ва Задарё районларининг чорвадорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Наманган районидаги «Москва», Тельман номли, Андижон районидаги Калинин номли колхозларда, Янгиқўрғон районидаги «Қизилравот» совхозида гўшт тайёрлаш йиллик плани бажарилди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БУЛТУРГИДАН 507 ТОННА КЎП

КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдираётган Қашқадарё областининг чорвадорлари катта муваффақиятга эришдилар. Давлатга гўшт сотиш биринчи квартал плани муддатидан илгари ошириб бажарилди. Пландаги 3332 ўрнига 3441 тонна гўшт тайёрланди. Бу—ўтган йилнинг шу муддатидагига қараганда 507 тонна кўп.

Эришилган ғалабага Шаҳрисабз, Қамаши, Яккабоғ ва Косон районларининг хўжаликлари катта ҳисса қўшдилар. Ҳозирнинг ўзидаёқ 489 ўрнига 522 тонна гўшт топширган шаҳрисабзликлар давлатга 1 миллион 183 минг дона тухум сотиш юзасидан белгиланган биринчи квартал планини ҳам муваффақиятли адо этдилар.

З. ИСРОИЛОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҒАЛАБА РАПОРТИ

Жонажон партиямизнинг XXIII съезди очиладиган кун яқинлашган сари республикамизнинг область ва районларидан қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришаётган меҳнат зафарлари ҳақида кўплаб хушхабарлар келмоқда. Ана шундай қувончли хабарлардан бири Хоразм областидан олинди. Машъал область чорвадорлари давлатга сут сотиш биринчи квартал планини муддатидан илгари ошириб бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Пландаги 3460 ўрнига 3473 тонна серқаймоқ сут тайёрланди. Бу ғалабага ҳозир иккинчи квартал ҳисобига сут топшираётган Шовот ва Урганч районларининг чорвадорлари катта ҳисса қўшдилар.

БИЛИМ ЧЎҚҚИЛАРИГА

Ўзбекистон деганда кўз ўнгимизда бепоён пахтазорлар, боғ-роғлар, бутун бойлигини сийнасида яширишга ожиз бўлиб, кўз-кўз қилиб турган турли-туман бой конлар ўлкаси, истиқбол сари шахдам қадамлар ташлаб бораётган меҳнатсевар мардлар диёри намоён бўлади.

Аммо республикамизда илм-фаннинг барча тармоқлари тобора гуркираб ўсаётганини, олий ва ўрта махсус ўқув юртларимиз мамлакат халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари учун етук кадрлар тайёрлаб чиқараётганини ҳам назарда тутиб, Ўзбекистонни маърифат ўлкаси деб ҳам айтамиз. Олий ва ўрта махсус таълимнинг бундай кенг ривожланаётганлиги, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг фан асосларини чуқур эгаллашга интилаётганлиги — жамиятимиз социал-тараққиётининг, партия ва ҳукуматимиз халқнинг маънавий қиёфасини ўстириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилаётганлигининг, унга ҳар тарафлама шароит яратиб бераётганлигининг натижасидир.

Ҳар бир ўқув юрти эришган муваффақият унинг материал базаси ва ўқиётган контингентигагина боғлиқ эмас. У кўп жиҳатдан студентларни тарбиялаш ва уларга илм беришга сафарбар этилган ўқитувчи кадрларнинг сифатига ҳам боғлиқ. Мана шу нарсани назарда тутиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва ҳукумати олий ўқув юртлари ва техникумларни моҳир профессорлар ва ўқитувчилар билан таъминлаш, уларнинг илмий малакаларини ва педагогик маҳоратларини оширишга, сиёсий жиҳатдан етук бўлишларига алоҳида эътибор бермоқдалар. Ўзбекистон олий ўқув юртларида ҳозирги кунда 13 минг ўқитувчи ишлаяпти, улардан 2 мингга яқини профессор ва доцент, илмий даражаси ва унвони бўлган кишилардир. Улар кибернетика, саноат электроникаси, ядро физикаси, полимерлар сингари ва бошқа соҳаларнинг мутахассисларидир.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, республикамиз олий ўқув юртлари бўлажак мутахассисларнинг ҳар жиҳатдан пухта, билимдон бўлишларига эришмоқдалар. Бир қанча олий ўқув юртларида экономистлар ва хўжалик ташкилотчилари тарбиялаб чиқариш ишлари бошлаб юборилди.

КПСС Программасида, шунингдек партия ва ҳукуматимизнинг сўнгги пайтларда қабул қилган олий ўқув юртларини ривожлантиришга оид қарорларида коммунистик онгли ва чуқур билимли, ақлий ва жисмоний меҳнатга лаёқатли, жамоат ва давлат ҳаётидаги, фан ва маданият соҳасидаги ишларга актив аралаша оладиган кишилар етиштиришнинг конкрет йўл-йўриқлари кўрсатиб берилди. Республика олий ўқув юртлари ва техникумларининг партия ташкилотлари ана шу тарихий ҳужжатларга амал қилиб, таълим-тарбия ишлари савиясини оширишга эришдилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, олий ва ўрта махсус таълимга эга бўлган мутахассислар тайёрлаш ишида ҳали анчагина камчиликлар ҳам мавжуд.

Бугун етишиб чиққан мутахассислар кечагисидан кучли, эртага эса бугунгидан кучлироқ бўлиши керак. Олий ўқув юртларининг энг муҳим вазифалари мана шунда.

Кейинги пайтларда республикада олий ва ўрта таълим мутахассислари тайёрлашни планлаштириш анча яхши йўлга қўйилди. У фан ва техниканинг тез суръатлар билан ривожланиши натижасида халқ хўжалигининг турли соҳаларида рўй бераётган ўзгаришларни оперативроқ ҳисобга оладиган бўлиб қолди. Масалан, янги техника мутахассислари етиштириш, халқ хўжалигимизда ишлаётган олий ва ўрта таълимга эга бўлган мутахассислар сони ўртасидаги диспропорцияни тугатиш тадбирлари амалга оширилди.

Шундай бўлса ҳам, республикада мутахассис кадрлар тайёрлаш ишида ҳали анчагина жиддий камчиликлар бор. Аввало бу ишнинг ишлаб чиқаришнинг турли соҳалари билан етарли даражада боғлаб олиб борилмаётганини, турли шарт-шароитлар етарли даражада анализ қилинмаётганини айтиб ўтиш лозим. Бу факторлар мутахассисларга бўлган талабга албатта алоқадордир.

Бир қатор чоралар, хусусан 23 та янги техникумлар очилган бўлса ҳам, планлаштириш аниқ ва пухта бўлмаслиги натижасида республикада олий маълумотли ва ўрта маълумотли мутахассисларнинг сони замон талаб қилаётган даражада бир-бирига мос эмас. Шунинг учун ҳам бу соҳада ҳали жуда кўп ишларни амалга ошириш лозим, чунки халқ хўжалигимиз ҳозирги пайтгача ўрта махсус таълимга эга бўлган мутахассислар билан атиги 65 процент таъминланган, холос. Мутахассисларнинг бу категорияси камлиги айниқса қурилишда, энергетикада, автоматикада, радиотехникада, машинасозлик ва экономикада билиниб қолмоқда.

Худди шунингдек, у ёки бошқа ихтисосли олий маълумотли мутахассисларга бўлган талаб ҳам пала-партишлик билан ҳисобга олинмоқда. Олий маълумотли экономист кадрлар тайёрлашнинг структура ва кўлами ҳозирги талаблар даражасидан аллақачоноқ орқада қолиб кетди. Экономистлик касбига ўқиётган кўпчилик студентлар ўқув юртларини битирганларидан сўнг молия ва планлаштириш органларидагина ишлай оладиган мутахассислар бўлиб етишмоқдалар. Ваҳолонки, ҳозирги кунда газ, нефть, тоғ рудалари ва бошқа жуда муҳим ишлаб чиқариш соҳаларини эгаллаган экономист кадрлар бизга сув-ҳаводек зарур.

Ишлаб чиқаришни ташкил этувчи экономистлар тайёрлаш масаласига алоҳида эътибор бермоқ лозим. Бизнинг шароитимизда янги бўлган бу мутахассисликнинг келажаги жуда порлоқ.

Бу камчиликларнинг келажакда яна қайтарилмаслиги учун республика планлаштириш органлари олий ва ўрта махсус таълимни ривожлантиришнинг илмий асосланган перспектив планини ишлаб чиқишлари талаб қилинади. Бу ишга олий мактаблар ва илмий муассасаларнинг ходимлари билан бирга бу ишга алоқадор бўлган тармоқ министрликлари ва ташкилотларининг вакилларини ҳам жалб этиш лозим.

Кундузги ўқишни борган сари такомиллаштира бориш билан бирга билимни ишлаб чиқариш билан бирга боғлаб олиб бориш масаласига ҳам жиддий эътибор бериш айниқса муҳимдир. Совет жамиятида олий мактаб икки хил функцияни бажаради. Биринчи томондан у коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларига юқори малакали мутахассислар етиштириб берса, иккинчи томондан совет гражданларига ўзларининг илм олишга бўлган ҳуқуқларини амалга оширишларига йўл очиб беради. Шу жиҳатдан қараганда ишлаб чиқариш билан боғланган ҳолда таълим беришнинг аҳамияти каттадир. У халқ хўжалигининг турли соҳаларида узоқ вақт ишлаб келаётган амалиётчиларга ўзларининг назарий билимларини кучайтиришларида катта ёрдам беради.

Аммо кечки ва сиртқи студентларнинг кўплари ҳали ишлаб чиқаришда етарли даражада ишлаб, маълум стажга эга бўлган кишилар эмас. Булардан ташқари, ҳаёт шуни кўрсатмоқдаки, кечки ва сиртқи бўлимларни тугатиб чиқаётган студентларнинг билими кундузги бўлимларда ўқиётган студентларнинг билимидан ҳали анча паст. Шунинг учун ҳам олий малакали мутахассислар тайёрлашнинг асосий базаси бундан кейин ҳам кундузги ўқув бўлиб қолишига шак-шубҳа йўқ.

Ёшлар бизнинг келажагимиз. Янги жамиятнинг актив қурувчилари бўлишлари учун бизнинг йигит-қизларимиз назарий жиҳатдан ҳам, ғоявий жиҳатдан ҳам етук, коммунистик эътиқодли мутахассис бўлишлари керак. Ҳар бир олий ўқув юртини битириб чиққан йигит-қиз ўз мутахассислиги бўйича чуқур илмга эга бўлиши билан бирга марксизм-ленинизм назариясини чуқур билиши, ўз фаолиятида унга оғишмай амал қила олиши лозим.

Идеология ишларини юқори даражага кўтариш олий ўқув юртларидаги ижтимоий фанлар кафедрасига жуда муҳим вазифалар юклайди. Чунки КПСС тарихи, марксча-ленинча философия, сиёсий иқтисод ва илмий коммунизм курслари марксизм-ленинизм ғояларини студентларга сингдиришнинг энг қудратли воситаларидир.

Ижтимоий фанлар кафедралари аниқ фанлардан дарс берувчи ўқитувчилар билан мустаҳкам алоқа ўрнатишлари керак. Бу табииёт ва техника фанлари ўқитувчиларига таълим билан тарбияни уйғунлаштиришга, студентларга табиатшуносликнинг янги ютуқларини чуқур сингдиришга ёрдам беради.

Сўнгги йилларда олий мактабларда сиёсий-тарбиявий ишларнинг турли хил янги формалари майдонга келди. Булар жумласига маданият университетлари, адабий-музикали лекторийлар, бадиий советлар, жамоатчилик асосида тузилган конструкторлик бюролари, турли хил клублар ва бошқалар киради.

Мана шу ҳамма жамоатчи ташкилотлар деярли ҳар куни олий ўқув юртлари ва техникумларнинг партия ташкилотлари ёрдамига муҳтож. Олий ўқув юртлари ва техникумларнинг партия ташкилотлари ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш соҳасидаги ўзларининг жиддий масъулиятларини яхши тушуниб, коммунизм ишига содиқ бўлган юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқлари керак.

Сиз суратда Урганч сут комбинатининг аппаратчиси З. Хаитбоевани кўриб турибсиз. У съездолди мусобақасида ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ЯНВАРЬ—ФЕВРАЛЬ ОЙЛАРИ ПЛАНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистоннинг саноат ходимлари КПСС XXIII съездини ва Ўзбекистон Компартияси XVII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича ва маҳсулотнинг кўпгина энг муҳим турлари: пўлат, газ, кўмир, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарининг запас қисмлари, олтин гугурт кислотаси, азотли ва фосфат ўғитлари, шифер, томга ёпиладиган юмшоқ материаллар, газ плиталари, пахта ва канол толаси, тўқилмаган тўқимачилик материаллари, тикилган буюмлар, сунъий чармдан тикилган товарлар, болалар пойафзали, қоғоз, ўсимлик ва мол ёғи, консервалар ва бошқа буюмлар ишлаб чиқариш икки ойлик планини муддатидан илгари, 26 февралда бажардилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

ЮҚОРИ СИФАТЛИ ЁҚИЛҒИ ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

АНГРЕН, 25 февраль. (ЎзТАГ). Бу ерда бўлиб ўтган республика кўмир саноати корхоналари ходимларининг партия-хўжалик активи йиғилиши кончиларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш ва кўмирнинг сифатини яхшилашга бағишланди.

Йиғилишда КПСС XXIII съезди шарафига, 1966 йилги программани муваффақиятли бажаришга қаратилган социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Йиллик планни муддатидан олдин — 20 декабргача бажариш ва Ватанга пландан ташқари 155 эшелон ёқилғи беришга қарор қилинди.

КПСС XXIII съезди делегатлари

ЯЙЛОВ БАҲОДИРИ

Ғузор яйловларга, қир ва адрларга бой район. Яйловларда сурув-сурув қўйлар ўтлаб юради. Шу яйлов баҳодирларидан бири — таърифи бутун Қарши воҳасига кенг таралган — Бойхон Холиқуловдир.

Чўпонлик Бойхонга ота касб. Отаси Ҳолиқул бобо 60 йил қўй-қўзи изидан юрган. Фақат Совет ҳокимияти йилларида обрў-эътибор топган. Нуроний чол «Ғузор» давлат наслчилик заводини ташкил этишда актив қатнашганлардан бири. Ҳозир у 80 ёшда. Бирнеча йилдирки, у чўпонлик таёғини ўғли Бойхонга топшириб, ўзи кексалик гаштини сурмоқда.

«От изини той босади» деганларидек Бойхон Холиқулов ҳам отаси севган фахрли касбни улуғламоқда. Мана чўпоннинг меҳнат кўрсаткичлари: 1962 йилда у ҳар юз совлиқдан 122 тадан, 1963 йили 136 тадан, 1964 йилда 120 тадан, 1965 йилда 160 тадан қўзи олган. Давлатга аъло сорт қоракўл тери ва центнерлаб жун топширган. Партия, ҳукуматимиз унинг хизматларига юксак баҳо берди. Тажрибали чўпон Бойхон Холиқулов бултур Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Яқинда биз тадбиркор чўпон қўй боқаётган Жанқара яйловида бўлдик. Бойхон ака билан суҳбатлашдик. Унинг бу йилги аҳди зўр.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг тарихий қарорларидан ғоят тўлқинланяпман, — деди чўпон, — Директивалар лойиҳасида жамоат чорвачилигини янада юксалтириш йўллари равшан чизиб берилган. Бу кўрсатма ҳар биримиздан масъулият сезиб ишлашни талаб этади. Шунга кўра мен бу йил ҳар юз совлиқдан 175 тадан қўзи ва 3,5 килограммдан жун олмоқчиман. Совлиқларим ўртадан юқори семизликда. Ҳозир қўзилатиш кампаниясига беками-кўст тайёргарлик кўряпман.

Шуниси қувончлики, тажрибали чўпон отаридаги қўйларнинг ҳаммаси семиз, соғлом ўсяпти. Бу — унинг зооветеринария фанини яхши билганлигидан албатта.

* * *

1962 йили Бойхон ака ҳаётида катта воқеа бўлди. У шонли коммунистик партия сафига қабул қилинди. «Ғузор» давлат наслчилик заводи коммунистлари Бойхонга зўр ишонч билдирган эдилар. У шу ишончни шараф билан оқлаб келмоқда. Бойхон ака чўпонлик қилиш билан бирга жамоат ишларини бажаришга ҳам вақт топади. У завод партия бюросининг аъзоси. Коммунистчасига ишлаш, яшаш, ўқиш унинг бирдан-бир олий мақсади. Шунинг учун ҳам Қашқадарё областининг коммунистлари уни иккинчи область партия конференциясида жонажон партиямизнинг XXIII съездига якдиллик билан делегат қилиб сайладилар.

У Москвада бўлади, партиянинг XXIII съезди ишида қатнашади. Қизил майдон узра юриб доҳи Ленин қабрини зиёрат қилади. Шу ерда у доҳига таъзим қилиб: «Улуғ устоз, биз коммунистлар орзуларингизни рўёбга чиқаряпмиз, коммунистик партия бундан кейин ҳам биздан нимани талаб этса, уни ҳам беками-кўст адо этамиз», деб халқлар мураббийсига рапорт беради. Бу — чўпоннинг бахти.

М. ТЎЛАНОВ.

ҚАЛБИ ҚУЁШ

Бу аёл билан суҳбатда бўлганмисиз? Унинг медицинага доир фикрларини эмас, балки маданият, санъат ҳақидаги ўйларининг мағзини чаққанмисиз?

Муқаддас Ашрафова билан Тошкент медицина институтининг клиникасидамиз. Унга термулиб фикрлари-ўйларининг мағзини чақиб кўраркансиз, оддий ўзбек аёли шунчалик машаққатли, ҳа машаққатли ҳаёт йўлини босиб ўтганига, фан чўққилари сари алпинистдек интилганига, бу чўққига — медицина фанлари доктори деган улуғ ном билан чиққанига ҳайрон қолмай иложингиз йўқ.

Фаннинг энг юксаклигига кўтарилгунга қадар Муқаддас Ашрафовна оддий врач сифатида ажойиб, дилрабо қишлоқларимизни кезиб чиқди, дилкаш, меҳрибон кишиларимизнинг касалини ақл кучи, қалб ҳарорати билан даволади, қонли уруш майдонларини кезиб жангчиларимизнинг саломатлигини мустаҳкамлаш ишига ҳисса қўшди, яраларига малҳам бўлди.

Мана шу кичик бир фактнинг ўзи қалби қуёшдек пок, баҳор сувидек тиниқ, кўмкўк ҳаводек мусаффо ўзбек аёлининг жанговар катта йўлини ойдек ёритиб турибди. Ахир, уч йил қон кечиш, Воронеж округида, биринчи ва тўртинчи Украина фронтларида жангчи, врач-ординатор бўлиб туриш — Муқаддас опанинг жанговарлик руҳига қанот бағишлади, ҳаётнинг оғир ва мураккаб синовларида toблади.

Тинчлик, ижодий, яратувчилик йиллари бошланиши билан Муқаддас Ашрафовна ҳам чала қолган илмий ишига қўл урди.

— Ҳурматли домлам Михаил Сергеевич хотираси доимо қалбимда, — деб эслайди врач Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Астровни. — Менга домла мия суяги жароҳатланганда рўй берадиган баъзи биологик ўзгаришларни текшириш устида илмий иш олиб боришимга маслаҳат берди. Кейинчалик бу тема кандидатлик диссертациямга тема бўлди.

Фан чўққиларини секин-аста забт қилиб бораётган олима оғир жигар касаллиги портал-гипертензияни даволаш устида ишлар экан, тунларни кунларга улаб бедор ўтказди. Бу проблема устидаги иш қарийб ўн йилга чўзилди. Профессор Михаил Петрович Постолев ўзбек олимасига яқиндан ёрдам берди, унга йўл-йўриқ кўрсатди, оғир дамларда чигал масалаларни ечишда ота ролини ўйнади.

1964 йил Муқаддас опа учун унутилмас йил бўлди, — «Портал гипертензия синдроми диагностикаси ва бу касалликни даволаш» деган темада докторлик диссертациясини муваффақият билан ёқлади.

Октябрь қуёшининг нурларидан тўла баҳраманд бўлган ўзбек аёли 35 та илмий иш яратди, иккита монография ёзди.

— Оддий ўзбек аёли партиянинг энг муқаддас, энг улуғ йиғини — КПСС XXIII съездига делегат бўлиб сайланишини, — деди ҳаяжон билан Муқаддас Ашрафовна, — барча ўзбек хотин-қизларига бўлган катта ҳурмат ва эҳтиром, деб тушунаман. Мен бу ҳурматга ишим билан — Совет кишисининг соғлиғини мустаҳкамлаш йўлида олиб бораётган илмий ишларимни якунлаш билан жавоб бераман.

В. МАҲКАМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДИУМИ САЙЛАНДИ

Кеча Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши Академия президентлигига таниқли олим ва жамоат арбоби О. С. Содиқовни сайлади.

Обид Содиқович Содиқов органик химия бўйича 250 та асарнинг автори ҳисобланади. Физиологик актив моддалар химияси, алкалоидлар, полифенлар, органик кислоталар бўйича унинг илмий ишлари машҳурдир. Олимнинг тадқиқотлари лимон ва олма кислотаси, ғўза баргларидан биологик стимуляторлар ишлаб чиқаришга асос бўлди. Унинг шогирдларидан 26 киши илмий диссертация ёқлаган.

О. С. Содиқов шу кунгача В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ректори лавозимида ишлаб келди.

Академиянинг вице-президентлигига С. Н. Рижов ва И. М. Мўминов ўртоқлар сайланди.

А. М. Акрамхўжаев, К. Н. Бедринцев, В. А. Бугаев, А. М. Музаффаров, М. Н. Набиев, Ё. Х. Тўрақулов, Ш. З. Ўразаев, М. З. Ҳомидхонов ўртоқлар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми аъзолигига сайландилар.

Фанлар Академиясининг янги президенти Академия президиуми номидан кўрсатилган ишонч учун йиғилиш қатнашчиларига миннатдорчилик билдирди.

— Ўзбекистон ССР Фанлар академияси олимлари, — деди О. С. Содиқов, — Совет Иттифоқи олимлари билан биргаликда совет фанини янада ривожлантиришга, коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишга ўз куч ва билимларини сарфлайдилар. (ЎзТАГ).

ТАСС АХБОРОТИ

«КОСМОС-110» ЙЎЛДОШИНИНГ ПАРВОЗИ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқида 1966 йил 22 февралда учирилган «Космос-110» йўлдоши ер атрофидаги орбита бўйлаб парвозини давом эттирмоқда.

Йўлдош ичидаги системаларнинг ҳаммаси нормал ишлаб турибди.

Биология тадқиқотлари программаси муваффақиятли бажарилмоқда.

Йўлдош ичидаги «Ветерок» ва «Уголек» номли итларнинг аҳволи қониқарли. Махсус биологик датчиклар ёрдамида итларнинг аҳволи кузатиб борилмоқда, датчиклар берган маълумотлар ерда ёзиб олинмоқда.

Координациялаш-ҳисоблаш маркази телеметрик ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XVII СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Съезд делегатлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида 1-2 мартда эрталаб соат 11 дан кечқурун 8 гача рўйхатга олинадилар.

ЧОРВАДОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети чорвачилик соҳасидаги кўрсаткичларнинг 1965 йил якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Бухоро областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Муртазоев,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Бозоров,** область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қобилов**) беришга қарор қилдилар. Бу область қорамолларнинг 98,7 проценти, қўй ва эчкиларнинг 98,6 проценти сақлаб қолинишини таъминлаган, қорамоллар, шу жумладан сигирлар, чўчқалар, қўй ва эчкилар туёғини кўпайтириш планини бажарган, ҳар 100 бош сигирдан 93 тадан бузоқ ва ҳар 100 бош совлиқдан 124 тадан қўзи олинишига эришган, гўшт ва жун етиштириш планларини бажарган, сут етиштиришни 8 процент, тухум етиштиришни 24 процент кўпайтирган, гўшт, сут, жун ва қоракўл тери тайёрлаш йиллик планларини ошириб бажарган. Байроқ Сирдарё областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Самарқанд областидаги **Нурота районида** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Хўжақулов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ҳамроева,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Мамарасулов**) берилди. Бу район қўй ва эчкиларнинг 99,4 проценти, қорамолларнинг 98,5 проценти сақлаб қолинишини таъминлаган, сигирлар туёғини 15,4 процент кўпайтирган, ҳар 100 бош сигирдан 92 тадан бузоқ, ҳар 100 бош совлиқдан 136 тадан қўзи олган, гўшт етиштириш планини 134 процент, сут етиштириш планини 109 процент, гўшт тайёрлаш йиллик планини 100 процент, сут тайёрлаш йиллик планини 104,9 процент, тухум тайёрлаш йиллик планини 169,4 процент, жун тайёрлаш йиллик планини 105,9 процент, қоракўл тери тайёрлаш йиллик планини 139,1 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Сирдарё областидаги **Киров районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Исканов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мустафина,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Кенжабоев**) берилди. Бу район қорамолларнинг 98,8 проценти, қўй ва эчкиларнинг 98,1 проценти, чўчқаларнинг 94,9 проценти сақлаб қолинишини таъминлаган, барча турдаги чорва моллар туёғини кўпайтириш планини бажарган ва қорамоллар туёғини 13,4 процент, шу жумладан сигирлар туёғини 6,7 процент, чўчқалар туёғини 15 процент кўпайтирган, гўшт етиштириш планини 114 процент, сут етиштириш планини 109 процент бажарган ва гўшт тайёрлаш йиллик планини 101 процент, сут тайёрлаш йиллик планини 102 процент, тухум тайёрлаш йиллик планини 106 процент, жун тайёрлаш йиллик планини 100,4 процент ва қоракўл тери тайёрлаш йиллик планини 116 процент бажарган. Байроқ Фориш районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қашқадарё область, Косон районидаги **«Қорақум» давлат наслчилик заводига** (директори ўртоқ **Оллоёров,** партия комитетининг секретари ўртоқ **Жабборов,** бош зоотехниги ўртоқ **Бабанов**) берилди. Бу давлат наслчилик заводи қўйларнинг тўла сақлаб қолинишини ва уларнинг туёғини кўпайтириш планининг 101,2 процент бажарилишини таъминлаган, ҳар 100 бош совлиқдан 125,1 тадан қўзи олган, гўшт тайёрлаш йиллик планини 189,2 процент, жун тайёрлаш йиллик планини 104,6 процент, қоракўл тери тайёрлаш йиллик планини 126,3 процент, дағал хашак тайёрлаш планини 210 процент бажарган. Байроқ Бухоро областидаги «Конимех» давлат наслчилик заводидан олиб берилди.

КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳаси муҳокамада

МУЛОҲАЗАЛАР, ТАКЛИФЛАР

Режалар

Маълумки, қишлоқ хўжалигининг айрим тармоқлари [illegible]

[illegible] лағни тежашга ёрдам беради. Бу ва бошқа тадбирлар маҳсулот сифатини, саноат гигиенасини яхшилайди.

Саноат рентабеллигини ошириш тадбирларидан бири хом ашёдан ва саноат чиқиндиларидан тўла фойдаланишдир. Бунинг учун гўшт ва сут саноатида қўй, мол сўйишда улардан чиқадиган қондан, айрим чиқиндилардан саноатга керакли желатина, елим ва ҳар хил дорилар олишни кенг йўлга қўйиш керак. Консерва саноатида ҳар хил чиқиндиларни рационал ишлаб, улардан ёғлар, пектин ва уруғлар олиш мумкин. Республикамизда ёш болалар учун консервалар жуда оз чиқарилади. Сифатли хом ашё манбаи бўлган серқуёш Ўзбекистонда шу кунгача бизга маълум бўлган 80 га яқин болалар консерваларидан айримларигина чиқарилмоқда. Консерва саноати кўп миқдорда сифатли қуюқ шарбатлар, қиймаланган сабзавот ва витаминларга бой болалар консервалари ишлаб чиқариш имкониятига эга. Озиқ-овқат саноати маҳсулотлари миқдорини тобора кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш учун фан ва техника ютуқларидан тўла фойдаланиш зарур. Беш йиллик директиваларида фан ва техника ютуқларидан саноатда ҳам фойдаланиш зарурлиги алоҳида уқтирилгани бежиз эмас. Ҳақиқатан ҳам, республика озиқ-овқат саноати шу вақтгача ўз илмий тадқиқот институтига эга эмас. Натижада хом ашё ресурсларимиз яхши ўрганилмаётир.

Замонавий ускуналар билан жиҳозланган ва қисман автоматлашаётган озиқ-овқат саноати юқори малакали инженерларга муҳтожлиги ўз-ўзидан аён. Лекин ҳозирги вақтда Ўзбекистон озиқ-овқат саноатининг айрим тармоқлари, айниқса консерва, кондитер нон ва макарон ишлаб чиқариш корхоналарида инженерлик лавозимларида техник ёки ўрта маълумотли кишилар ишлаб келмоқда. Бу саноатнинг янги талаблар даражасида ривожланишига тўсқинлик қилиб, хом ашёдан тўла ва текис фойдаланишга яхши таъсир кўрсатолмаётир. Шунинг учун республикамизда озиқ-овқат корхоналари инженерлари тайёрлашни тубдан яхшилаб, Тошкент политехника институтидаги озиқ-овқат технологияси кафедраларини кенгайтириш зарур.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
техника фанлари кандидати, доцент.

ТЕХНИКА МУАММОСИ

Колхозимизнинг истиқболи порлоқ. Маҳсулот етиштиришни тобора кўпайтириш, ҳосилдорликни йил сайин ошириш, мўл даромад олиш учун барча имкониятларга эгамиз. Шунга кўра, биз Сирдарё областидаги «Пахтаорол» совхози коллективининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, беш йилликнинг дастлабки йилида гектаридан камида 30 центнердан ҳосил етиштириш, давлатга 6 минг 200 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдик. 1 центнер пахтанинг таннархини ўтган йилдагидан 5-6 сўм камайтириш, сарф-харажатларни кескин қисқартириш, маҳсулотнинг сифатини тағин ҳам яхшилаш йўли билан 4 миллион сўм даромад қилишни мўлжаллаб турибмиз.

Ҳар бир хўжаликнинг истиқбол плани бўлади. Бу план бой тажрибалар, ички имкониятлар, колхознинг ер-сув шароити ҳисобга олинган ҳолда тузилган тақдирдагина реал ҳисобланади ва уни муваффақиятли бажариш имконияти туғилади. Биз масалага шу нуқтаи назардан ёндошиб, беш йиллик план Директивалари лойиҳаси асосида хўжалигимизнинг янги режаларини ишлаб чиқмоқдамиз. Янги беш йилликда ўтган етти йилдагига қараганда кўпроқ маҳсулот етиштирилади.

Дала меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг ҳужжатларини синчиклаб ўрганишар экан, бир муҳим масалани айтишмоқда. У ҳам бўлса **трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар етишмаётганлигидир.** Бу эса техника қувватидан тўла фойдалана олмаслигимизга сабаб бўлмоқда. Тракторлар бузилиб, далада 2-3 кунлаб ва ҳатто ундан ҳам кўпроқ вақт тўхтаб қоляпти. Агар болт ва гайка етарли бўлганда колхозимизда устахона ташкил этиб, бузилган тракторларни қисқа вақт ичида тузатиб олган бўлардик. Запас қисмлар камлиги сабабли машиналарни «Узсельхозтехника»нинг район бирлашмаси устахонасида ремонт қилдиришга мажбур бўлмоқдамиз. **Натижада ремонт ишлари узоққа чўзиляпти ва қимматга тушяпти.**

Турли маркадаги тракторлар ишлаб чиқарилмоқда. Бу яхши, албатта. Лекин бир маркадаги тракторнинг эҳтиёт қисми бошқа маркадаги тракторларга сира тўғри келмайди. Бу ҳам тракторлардан тўла қувват билан фойдалана олмаслигимизга сабаб бўлаётир. Фақат бизда эмас, бошқа жойларда ҳам ана шундай қийинчиликларга дуч келинаётган бўлиши мумкин. **Нега барча маркадаги тракторларнинг эҳтиёт қисмларини бир хил, ҳаммасига тўғри келадиган қилиб ясаш мумкин эмас!** Шундай қилинса ишдан чиққан техникани тезда қайта ва арзон тиклаш учун имконият туғилган бўлардику. **Уйлаймизки, беш йиллик план Директиваларида бу мулоҳазаларимиз ҳисобга олинар.**

Партиямиз Марказий Комитети Пленумининг қарори колхозимиз аъзоларининг куч-ғайратини бениҳоя ошириб юборди. Уларнинг руҳи баланд. Шу туфайли кўкламга тайёрлик ҳар қачонгидан ҳам қизғин тус олди. Колхозимизда ернинг шўрини ювиш тугалланди. Шудгорни бороналаш тез кунда бошлаб юборилади. Ариқ-зовурлар тозалаб қўйилди. Далага маҳаллий ўғит чиқариб тўкилмоқда ва компост тайёрланмоқда. Алмашлаб экиш схемасига мувофиқ 60 гектар эски бедапоя кузда бузиб қўйилган эди. Ҳозир бу далалар суғорилиб, чуқур юмшатиляпти. Уруғлик чигит ва минерал ўғит ташиб олиняпти.

Т. ҲАТАМОВ,
Бухоро область, Ромитан районидаги Свердлов номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг механизаторлари мавжуд техниканинг ҳаммасини ремонтдан чиқариб, кўклам дала ишларига тахт қилиб қўйдилар. Суратда: ремонтчилардан Сайфиддин Уринбоев (чапда) ва Комилжон Ашуров ўртоқлар устахонада.
А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕК МАРМАРИ

Мармар ва гранит тошлари инсонга қадим замонлардан бери маълум. Бу материаллар қурилишларда кенг қўлланилиб келинмоқда. Самарқанд, Бухоро ва Хоразмдаги қадимий иморатлар маҳаллий тошлардан қурилган. Бундан беш аср илгари Самарқандда қурилган Гўри Амир мақбарасига, Улуғбек қабри устига ажойиб ҳақиқ мармар тошлар қўйилган. Мақбара деворлари мармар тахтачалар билан безатилган.

Ўзбекистон мармари чет элларда ҳам машҳур. 1939 йилда Нью-Йоркда ва 1940 йилда Парижда Совет виставкалари очилганда унинг павильонларини безашда Ўзбекистон мармаридан фойдаланилган эди. Москва ҳамда Ленинград метроси айрим станцияларининг девор ҳамда устунлари Ғозғон, Арқутсой конларининг мармаридан безатилган.

Мамлакатимизда қурилиш ишлари кенг авж олдириб юборилди. Уй-жой, маданий-маиший ва саноат объектлари ҳозирги замон архитектура талабларига жавоб бериши учун мавжуд резерв ва имкониятлардан кенгроқ фойдаланиш тадбирлари кўрилмоқда. Тош қазиб чиқариш соҳасида машина-механизмлардан самарали фойдаланиляпти.

Республикамизнинг марказий шаҳарларида тикланадиган бинолар лойиҳасини тузишда гранит ва мармар тошлардан кенг фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Янги беш йиллик юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳасида қурилаётган биноларнинг сифатини яхшилаш, уларни безашда серсамара материаллардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш лозимлиги алоҳида қайд қилинган. Республикамиз бинокорлари иморатларни қуришда маҳаллий тошлардан кўпроқ фойдаланиш тадбирларини кўришлари керак.

Ҳозирги вақтда биноларни безаш, муҳим иншоотларни тиклашда қўлланиладиган гранит ва мармар тошлар Урал ва Украинадан ташиб келтирилмоқда. Ваҳолонки, бундай тош конлари Ўзбекистонда анчагина бор. Маҳаллий тошлардан кенг фойдаланиш учун тош қазиб чиқариш ва уни қайта ишлаш комбинатлари барпо қилиш керак. Бизнингча, бундай корхоналарни Чатқол, Мингбулоқ ва Қоратепа тоғлари яқинида барпо қилиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Бу жойларда оқ, қора, пушти ва қизил рангли қаттиқ тоғ жинслари мавжуд. Маргузар, Ҳисор, Зирабулоқ тоғларида эса оқ, қора ва бошқа рангдаги мармар тошлар кўп. Ўзбекистон Геология министрлигига қарашли қидирув партиялари ана шу конларнинг маҳсулотларидан республика қурилишларида кенг фойдаланиш мумкинлигини аниқлаб берди.

Юқорида санаб ўтилган конлардаги тошлардан саноат талабини қондирадиган туганмас маҳсулот базаси сифатида фойдаланса арзигулик. Бу объектларда қидирув ишларини, запасларни ҳисоблаш ишларини тезлаштириш керак. Тошкент мармар заводи шу кунларда қаттиқ тоғ жинслари (гранит ва бошқа тошлар)дан қурилиш материаллари тайёрлаш усулларини ўзлаштирмоқда. Табиий тошларни иморатсозликда кўпроқ ишлатиш биноларнинг пишиқ, кўркам бўлишига имкон беради. Маҳаллий тошлардан республикамиздаги қурилишларда кенг фойдаланиш учун резервларни тезлик билан ишга солиш зарур деб ҳисоблаймиз.

А. ТОЛИПОВ,
геолог-инженер.

ХУШХАБАРЛАР

Андижон областининг колхоз ва совхозлари ўн икки мингта трактордан иборат колоннани баҳорга шайлаб қўйди. Бу тракторлар бутун машина паркининг тўртдан беш қисмига тўғри келади. Утган йил шу вақтга қадар 9,7 мингтадан кўпроқ трактор тайёрлаб қўйилган эди. Қашқадарё, Фарғона, Тошкент ва Сурхондарё областларининг хўжаликлари ҳам тракторларни кўкламги экиш ишларига шай қилиб қўйишда юксак суръатлар билан ишламоқдалар.

Қишлоқ механизаторлари КПСС XXIII съездига ҳозирлик кўриб, ремонт ишларини жадаллаштирмоқдалар. «Узсельхозтехника» бирлашмасининг устахоналаридан беш мингта трактор ремонт қилиб чиқарилди.

* * *

Республиканинг баҳорикор ерларида 860 минг гектардан ортиқ майдонга экилган кузги буғдой билан арпа бачкилай бошлади. Яқинда тоғ этакларида ёғингарчилик бўлиб, ғалла тез ўсиб кетди. Бу йил арпа билан буғдой бултургидан анча дуркун бўлиб ўсяпти. Ғаллакорлар бошоқли экинларни қалин қилиб ўстириш учун хато чиққан участкаларга қўшимча дон ташламоқдалар.

* * *

Сирдарё области деҳқонлари мўл пахта ҳосилига замин ҳозирламоқдалар. Қишлоқ мелиораторлари 150 минг гектар, яъни топшириқда белгиланганидан бир ярим баравар кўп ернинг шўрини ювдилар.

Андижон областининг колхоз ва совхозлари ерларнинг шўрини кетказиш топшириғини муваффақиятли бажардилар. Улар салкам 88 минг гектар ернинг шўрини ювдилар. Бухоро ва Фарғона области хўжаликларидаги майдонларнинг ярмидан кўпида шўр ювиш ишлари тугалланди.

* * *

Шеробод даштидаги «Деновобод» қўриқ совхозида бу йил пахтадан биринчи ҳосил олинади.

Совхозга саккиз минг гектардан ортиқ серҳосил ер ажратиб берилди. Механизаторлар дастлабки минг гектар ерни шудгор қилиб, текислаб қўйишди, ариқ ва коллекторлар қуришди.

Хўжалик янги техника олмоқда. Уруғлик ҳам етиб келди. Биринчи бўлиб чигит ташланадиган далаларнинг ён бағрида посёлка қад кўтармоқда.

* * *

Тошкент областининг Оржоникидзе райони хўжаликларида майин жун берувчи қўйлар қўзилай бошлаганига анча бўлди. «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида Ҳаким Умаралиев бригадасида бир неча қўй қўзилади. Бу ердаги кўпгина совлиқлардан иккита ва учта қўзи олиняпти. Илғор чўпонлар бу йил ҳар 100 совлиқдан 120 та, яъни бултургидан бешта кўп қўзи, ҳар бир қўйдан 3,5 килограмм жун қирқиб олишмоқчи.

СОЦИАЛИЗМ ВА ШАХС

Пропагандистларга **ЁРДАМ**

Жамият ва шахс масаласини ҳамда улар ўртасидаги муносабат масаласини ижтимоий фикр тарихида фақат марксизм таълимотигина илмий асосда ҳал қилди. Шахс ижтимоий тараққиёт маҳсули, маълум ишлаб чиқариш муносабатлари натижаси эканлигини маркcча назария мукаммал асослаб берди.

Жамият билан шахс ўртасидаги мураккаб ва кўп қиррали муносабатлар характери муайян жамиятнинг социал, сиёсий ва маънавий ҳаётига боғлиқдир. Ижтимоий муносабатларнинг моҳияти жамият иқтисодий тузуми билан белгиланади.

Ишлаб чиқаришнинг икки асосий формаси жамият билан шахс ўртасидаги муносабатларнинг бир-бирига қарама-қарши икки шаклини олдинга суради. Ишлаб чиқариш қуроллари ва воситаларининг хусусий мулклиги ҳукмронлик қилувчи антогонистик жамият шахсни жамиятдан «ажратади». Эксплуатацияга асосланган социал тузум шахсни эзади, унинг ижодий фаолияти ва ташаббусини бўғиб ташлайди, кишиларни бир-биридан узоқлаштиради ва ажратади, унинг ўсиб-унишига, ҳар жиҳатдан камол топишига тўсқинлик қилади.

Ишлаб чиқариш воситаларининг ижтимоий мулклиги эса кишилар ўртасида коллективчиликни, бир-бирларига ёрдам беришни таъминлайди. Бу ҳол жамият аъзоларини бир-бирларига яқинлаштиради, уларни ягона меҳнат коллективларига бирлаштиради. Социалистик тузум жамият билан шахс ўртасидаги бўлиниш, қарама-қаршиликни бекор қилади.

Ижтимоий тараққиёт шуни кўрсатадики, маълум жамиятнинг тарихий ривожланиши асосида кишиларнинг онги, иродаси, орзу-истаклари белгиланади ва шахсларнинг муайян типи пайдо бўлади ва камол топади. Ижтимоий тараққиётнинг маълум босқичида шахс ўзи яшаган даврнинг иқтисодий муносабати, ижтимоий муҳити асосида ўсади. Шахс шу тарихий жамиятнинг қонуний тараққиёти, тарихий зарурияти негизида шаклланади ва вояга етади.

В. И. Ленин ўзининг «Халқ дўстлари нима» деган асарида бундай деб ёзган эди: «Детерминизм назарияси одамнинг ҳар бир ишининг зарурий эканлигини исбот қилиш, ҳар кимнинг ихтиёри ўзида дейилган эртакларнинг бемаъни, бетутурук гап эканлигини очиб ташлаш билан, одамнинг ақл-идрокини, ахлоқини, одам қиладиган ишларнинг қадри-қимматини сира ҳам бекорга чиқармайди. Бунинг аксинча, фақат детерминизм назари билан қарагандагина одамнинг ҳар бир ҳаракатининг сабабини очиқ-равшан ва тўғри кўрсатиб бериш ва ҳамма нарсани эркин ихтиёр устига ағдара бермаслик мумкин. Худди шунингдек, тарихий зарурат назариясида шахснинг тарихда тутган роли йўқ деган гап ҳеч йўқ: бутун тарих бошдан оёқ ҳаракат қилувчи эканлиги шак-шубҳасиз бўлган шахсларнинг қилган ишидан иборатдир».

Капитализм шароитида ишлаб чиқариш ва меҳнат ижтимоий характерга эга бўлсада, ишлаб чиқарилган маҳсулотларга эгалик капиталистик, хусусий характерга эга бўлганлиги туфайли жамият билан шахс ўртасидаги ихтилоф кучаяди. Капиталистик тузумда ишчининг меҳнати, жисмоний истеъдоди ва маънавий салоҳияти ривож топмайди. Оғир ва машаққатли меҳнат ишчининг яшаши учун унинг моддий талабини зўрға қондирадиган воситагина, холос. Ишчи қанча кўп меҳнат қилса, капиталист шунча кўп фойда кўради, меҳнаткаш киши учун ёт бўлган капиталистик дунё бойийди. Шунинг учун ҳам ишчилар синфи тарих майдонида буржуа жамиятининг ашаддий душмани, унинг гўркови сифатида ҳаракат қилади.

Социалистик жамиятда, янги ҳаёт қуриш жараёнида янги типдаги шахс шаклланади. Озод жамият кишиси кенг ижодий фаолиятга эга бўлган, юқори маданиятли, ички дунёси бой, маънавий жиҳатдан соф, ахлоқий фазилатлари ғоят гўзал кишидир. Совет кишиси бу олижаноб сифатларга уни авайлаб ўстирган совет халқининг коммунизм учун кураши жараёнида эришди, унга бу фазилатларни ҳаётбахш социалистик ижтимоий тузум бахш этди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси фаолияти янги совет кишисини тарбиялаб вояга етказишда буюк илҳомбахш кучдир

Социализм шароитида жамият билан шахс ўртасидаги муносабатлар янги характер касб этди. Ишлаб чиқариш кучларининг ишлаб чиқариш муносабатларига тўла мувофиқлиги социалистик жамият аъзоларининг умумий манфаатлари билан шахсий манфаатлари бир-бирига мослигини таъминлайди. Совет кишиси коммунизм ғалабаси учун онгли равишда астойдил курашмоқда. Совет кишиси социалистик тузумнинг иқтисодий, социал, сиёсий ва маънавий жиҳатдан мустаҳкамланишидан манфаатдордир. Чунки социализмнинг ҳар бир қўлга киритган ғалабаси уларнинг бахтли ва фаровон ҳаётини мустаҳкамлайди. Шунинг учун ҳам социалистик жамият манфаати унинг аъзоларининг умумий манфаати, шунингдек ҳар бир совет кишисининг шахсий манфаатини тўла ифода қилади.

Социализм жамият кишисининг шаклланишида коллективнинг ролини ғоят юқори кўтаради. Бизнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётимиз юзага келтирган ҳақиқий коллективчилик, кишининг индивидуал характери ва унинг шахсий фазилатлари ривожланиши учун гаровдир. Партия коммунизм қурилишида совет кишиларини коллективчилик руҳида тарбиялашга алоҳида аҳамият беради. Коллектив шахсни меҳнат, ахлоқ, эстетик жиҳатдан тарбиялаш мактабидир. Коллектив жамоат фикрининг тарбиявий кучи, шахснинг шаклланишида ҳал қилувчи фактордир. Коммунистик коллектив шахс эркинлигининг ҳар тарафлама камол топиши, унинг гуллаб яшнаши учун имконият яратади. Шунинг учун ҳам шахс ўз коллективининг обрў-эътибори янада ўсишидан, унинг кишилар ҳаётидаги роли янада кўтарилишидан ғоят манфаатдордир.

Бизнинг партиямиз ўз фаолиятида коммунистик жамиятга ўтишда В. И. Ленининг «Ҳар томонлама юксалган ва ҳар томонлама тайёрланган, ҳамма нарса қўлидан келадиган кишиларни тарбиялаш, ўқитиш ва тайёрлашга кўчади», деган доно кўрсатмасига амал қилмоқда. Биз шу жамиятга қараб бормоқдамиз. Бу ҳол қонуний, зарурий процесс.

Коммунистик партия ва совет халқи ленинча бош йўлдан бориб, мамлакатимизда коммунизм қуришнинг КПСС Программасида қўйилган тарихий вазифаларини муваффақиятли ҳал этаётганлиги бунинг ёрқин мисолидир.

КПСС Марказий Комитетининг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари» лойиҳаси мамлакатимиз беш йиллик тараққиётининг илмий жиҳатдан асосланган улкан режаларини белгилаб берди. Коммунистик қурилишнинг бу улуғвор плани нима учун, нимага асосан белгиланмоқда? Аввалло, инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун, иккинчидан эса техника тараққиёти совет кишиларининг ижодий, онгли меҳнат активлигига, ташаббускорлик қобилиятларининг барқ уриб ривожланишига асосланади. Умуман олганда жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги даври, коммунистик қурилишни тезлаштириш вазифалари шуни талаб этмоқда. Бир сўз билан айтганда, беш йиллик план жамиятимизни ва унинг ҳар бир аъзосини янада камол топтиришга хизмат қилади.

Кишиларнинг жамият ҳаётининг барча соҳаларида ихтиёрий равишда актив қатнашиши аста-секин ҳар бир шахснинг эҳтиёжига айланиб бормоқда. Бу зарурат кишилардан ўз малакаси, билимини оширишни, ҳамма нарсанинг уддасидан чиқа олиш қобилиятини ривожлантиришни тақозо қилади.

Совет космонавтларининг фазога қилган тарихий парвозлари, саноат ишлаб чиқаришининг донг чиқарган илғорлари Николай Мамай, Валентина Гаганова кабиларнинг ҳаракати, колхоз қурилишининг машҳур раҳбарлари Евгений Долинюк, Александр Гиталов, Ҳамроқул Турсунқуловларнинг ишлари, ишлаб чиқаришда ва турмушда коммунистик ҳаёт ва фаолият учун курашаётган меҳнат коллективларининг ғайрати, пахтачиликни ривожлантиришда янги саҳифа очган Турсуной Охунова, Жавод Кўчиев, Маннон Жалоловлар ташаббуси, фазони ўзлаштиришда «Луна-9» автоматик станциясини ойга оҳиста қўндириб, киши ақлини ва талантини тантана қилдирган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари ва ишчилари фаолияти совет кишисининг ижодий меҳнати олижаноб фазилатлари, маънавий бойлиги, қобилиятининг ҳар тарафлама гуллаб яшнаётганлигини тараннум қилади.

Социализм, коммунизм жамиятигина инсоннинг ҳар тарафлама гуллаб-яшнашига, шунингдек, ҳар бир инсоннинг тўла-тўкис камол топишига имконият яратади. К. Маркс «Коммунизм — инсон билан табиат ўртасидаги, инсон билан инсон ўртасидаги зиддиятни чинакам ҳал қилиш демакдир», деган эди.

Коммунизмга ўтиш даврида маънавий бойликни, ахлоқий покликни ва жисмоний камолотни ўзида гармоник ҳолда мужассамлантирган янги одамни тарбиялаш имкониятлари ўсиб боради. Бизнинг мамлакатимизда эришилган тарихий социал ғалабаларга кўра, эксплуатация, ишсизлик ва қашшоқликдан, жинси, келиб чиқиши, миллати, иркига қараб камситишлардан халос бўлиш туфайли шахсни ҳар томонлама ўстириш учун шароит яратилди. Жамиятнинг ҳар бир аъзосига жиддий меҳнат қилиш ва билим олиш учун тенг имкониятлар юзага келтирилди.

Кишилар бўш вақтларини ижтимоий фаолиятга, маданий алоқага, ақлий ва жисмоний жиҳатдан ўсишга, илмий техника ва бадиий ижодиётга кўпроқ бағишлайдиган бўладилар. Физкультура ва спорт кишиларнинг кундалик турмушидан мустаҳкам жой олмоқда. Коммунистик жамиятда кишиларнинг бўш вақти алоҳида аҳамият касб этади. К. Маркс башорат қилиб айтганидек, коммунизмда «иш вақти эмас, балки бўш вақт бойликнинг мезони бўлиб қолади».

Ҳозирги шароитда кишиларни буржуа идеологияси ва ахлоқининг ҳар қандай кўринишларидан, хусусий мулкчилик психологияси, бидъат, хурофот сарқитларидан халос қилиш меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишининг ажралмас, таркибий қисмидир.

Коммунистик меҳнат шахс эркинлигининг тантанасидир. Коммунистик жамият халқ оммасининг онгли фаолияти, ҳар бир совет кишисининг зўр ғайрати, ижодий меҳнати билан бунёдга келади.

Янги беш йиллик план жамиятимизнинг коммунистик қурилиш йўлидан анча олға силжиши, коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишни жадаллаштириш, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашни таъмин этади. Жамиятимиз ҳар бир аъзосининг равнақ топиши, ижодкорлик қобилиятининг кенг қанот ёзиши учун хизмат қилади. Партиямиз белгилаётган ва бутун совет халқи ғоятда мамнуният билан маъқуллаётган янги беш йиллик Директиваларининг моҳияти худди мана шунда. КПСС XXIII съезди тасдиқлайдиган янги беш йиллик план мамлакатимиз ва халқимиз ҳаётида тарихий воқеа бўлади.

Ғ. НАЖИМОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

Марғилондаги «Атлас» фирмасининг созловчи мастери Мухторжон Болтабоев ўз касбини жуда пухта ўзлаштириб олган. Съезд олди мусобақасининг олдинги сафида бораётган бу азамат шу кеча-кундузда 14 агрегатга фақат ўзи қарамоқда. У агрегатларнинг бир меъёрда ишлашига эришаётир. Агрегатларни ўз вақтида созлаш билан корхонада маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшяпти. Суратда: моҳир созловчи мастер М. Болтабоев.
А. Тўраев фотоси.

Ватан ташаккури

25 февралда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Мажлислар залига Мурунтов олтин конини биринчи бўлиб топган, саҳро шамоллари юзларини қорайтириб юборган кишилар тўпландилар. Тантанали вазиятда уларга ҳукумат мукофотлари топширилди. Улар шавкатли меҳнатлари учун шу мукофотларни олишга сазовор бўлган эдилар.

Қизилқум геология-қидирув экспедициясининг қурилиш участкасининг бошлиғи Г. М. Бучний, шу экспедициянинг собиқ бош инженери В. В. Лаптев, «Самарқандгеология» трестининг бош инженери Ю. М. Лезин ўртоқларга Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилди.

Ватанга чинакам олтин совға қилган ер бағри разведкачиларининг катта группасига «Ҳурмат Белгиси» ордени, «Шавкатли меҳнат учун», «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медаллари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Залда меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш учун талайгина ишлар қилган медицина ходимлари, республиканинг кўпгина фан ва маданият арбоблари ҳам тантана қаҳрамонлари — геологлар билан бирга тўпланган эдилар.

Мукофотланганлар ўз фаолиятларига юксак баҳо берилгани учун партия ва ҳукуматга чин қалбдан миннатдорчилик изҳор қилдилар, бундан буён ҳам ўз билим ва кучларини коммунистик қурилиш ишига сафарбар қилишга тайёр эканликларини айтдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин мукофотларни топшириб, илғор ходимларни қизғин табриклади, уларга сиҳат-саломатлик ва меҳнатда янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

Кекса колхозчининг мулоҳазалари

КОЛХОЗ УСТАВИ ҚАНДАЙ БЎЛСИН?

Охунбобоев номли колхоз бундан 36 йил илгари ташкил топган. Миразиз ака ҳам ўшандан буён шу колхоз аъзоси. Дастлаб 3-4 йил кетмон чопди, ариқ қазиди, ер текислади. 1935 йили тракторчилар тайёрлаш курсига кирди. Курсни яхши тамомлагач, ўз колхозида тракторчи бўлиб ишлай бошлади. Ўша вақтлар хўжаликда яккаю-ягона трактор бор эди, холос.

Миразиз ака 1940 йилга қадар трактор ҳайдади. Сўнгра сурункасига 18 йил колхозда механик бўлиб ишлади. 1958 йилдан буён эса шу колхознинг раиси. Республикада хизмат кўрсатган механизатор

— Қишлоқ хўжалик артелининг янги Устави сизнингча қандай бўлиши керак?

— Устав қабул қилинганидан буён 30 йилдан кўпроқ вақт ўтди,— деди у.— Лекин шу давр ичида колхозлар майда, иқтисодий заиф хўжаликлардан йирик, иқтисодий бақувват, кўп тармоқли, қудратли техника билан қуролланган хўжаликларга айланиб кетди. Бир мисол келтирмоқчиман: илгари бизнинг колхоз Куйбишев номли, «8 Март», «Меҳнат», «Учқун», «Қизил ўзбек», «Бирлашган» сингари 9 та хўжаликдан иборат эди. Шу 9 хўжаликнинг пахта майдони минг гектарга ҳам етмасди. Гектаридан бор-йўғи 10-13 центнер ҳосил етиштирилarди. Ҳозир эса биргина бизнинг колхоз 1500 гектар майдонга чигит экади. Ўтган йили ҳар гектар ердан 34 центнердан пахта топширдик. Ҳосилнинг 2230 тоннаси «зангори кема»лар билан йиғиштириб олинди. Агар 1935 — 1936 йиллари колхозда биттагина трактор бўлган бўлса, ҳозир тракторларимиз 70 тадан ошиб кетди. Кўриниб турибдики, ҳозирги колхозлар илгариги хўжаликлардан жуда катта фарқ қилади. Демак, янги Уставни ҳаёт тақозо этяпти.

Миразиз ака Рўзиматов қишлоқ хўжалик артели Уставининг кўпгина моддалари эскириб қолганлигини, Уставга анча ўзгартишлар киритиш лозимлигини айтди. Чунончи, Уставда колхозга аъзо бўлиб кирувчилар 40 сўм (эски пул ҳисобида) миқдорида кириш бадали тўлашлари кераклиги уқтирилган. Бу ўша йиллари жуда зарур эди. Чунки ҳар ким колхозга аъзо бўлиб кирар экан, хўжаликни юргизишга ўз ҳиссасини қўшиши лозим эди. Эндиликда кириш бадалига эҳтиёж қолмади.

Колхозларнинг бўлинмас фондлари ҳақида икки оғиз сўз. Ҳозирги Уставда бўлинмас фондга ажратиладиган маблағ миқдори аниқ кўрсатилмаган. Бизнингча, бўлинмас фондга маблағ ажратиш янги Уставда колхозчилар умумий мажлисининг ихтиёрига ҳавола қилинсин, деб кўрсатилса ёмон бўлмасди. Бунда бўлинмас фондга умумий даромаднинг 12-15 проценти ажратилиши керак, деб қонунлаштирилса янада дуруст бўларди. Колхозларнинг даромади йил сайин кўпайиб бораётганлиги учун ҳам ана шу миқдор бўлинмас фондга жуда мос келади.

Моддий манфаатдорлик — меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришнинг жуда катта омилидир. Шуни ҳисобга олиб, колхоз аъзоларининг манфаатдорлигини тағин ҳам ошириш янги Уставда ўз ифодасини топмоғи лозим. Ҳозиргача кўпгина колхозларда йиллик даромаднинг 46-47 проценти колхозчиларга бўлиб берилмоқда. Бизда эса тўрт йилдан буён умумий даромадимизнинг 50-55 проценти меҳнат кунларига тақсимлаб беріляпти. Ўтган йили умумий даромаднинг 55 проценти колхоз аъзоларига бўлиб берилди. Ҳар меҳнат кунига 5 сўмдан пул тўғри келди. Ахир, зарбдор колхозчилар бир кунда бир нечта меҳнат куни ишлаши мумкин-ку! Бундан кўриниб турибдики, бир иш куни давомида бир неча меҳнат куни ишлаган колхозчилар кўп ҳақ оладилар. Илгари умумий даромади юз минг сўмга ҳам етмаган колхозимизда ҳозир ҳар йили 2 миллион 200 минг сўмдан зиёдроқ даромад қилинаётганлиги колхозчилар моддий манфаатдорлигини тағин ҳам ошириш учун жуда катта имкониятлар очиб беряпти.

Баъзи бировлар «барча маҳсулотларни колхозларда етиштириш мумкин, шунинг учун томорқанинг нима кераги бор», деган маънода гапиришяпти. Бунга қўшилиб бўлмайди. Ҳар бир колхозчи 0,12-0,15 гектар томорқага эга бўлиши ҳозирги Уставда ҳам ўз ифодасини топган. Янги Уставда буни шундайлигича қолдирган маъқул. Чунки пахтакор районларда сабзавот, полиз, мева-чева етиштириш, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш учун ҳали ҳам катта имкониятлар йўқ. Демак, колхозчи бу маҳсулотларни ўз томорқасида етиштиради ва ундан манфаатдор бўлади. Ҳар бир колхозчи оиласида битта соғин сигир, битта икки яшар ғунажин, битта бузоқ ва тўртта қўй, шунингдек, истаганча паранда бўлиши тўғрисидаги ҳозирги Уставда кўрсатилган модда маъқул. Уни ўзгартирмаса ҳам бўлади. Бу, колхозга ўз аъзоларидан ортиқча қўй ва қўзиларни сотиб олишга имкон беради.

Суғориладиган экин майдонлари ҳақида янги Уставда аниқ бир фикр айтилса ҳамманинг дилидаги гап бўлур эди. Чунки, кўпгина ташкилотларга колхоздан ер ажратиб берилса, улар қурилиш учун албатта сувга яқин ерларни талаб қилишади. Оқибатда экин экиладиган, айниқса суғориладиган пахта майдонлари камайиб кетади. Суғориладиган участкаларда қурилиш ишлари олиб бориш ҳамманинг ҳам қўлидан келаверади. Бу жуда қулай. Лекин сув чиқмайдиган, аммо сув олиб бориш имконияти бўлган ерларда иморатлар қуриш, боғлар барпо этиш бирмунча қийинроқ. Умумий мақсадимиз эса суғориладиган майдонларни кўпроқ сақлаб қолиш, қақроқ ерларни эса ўзлаштириб чаманзорларга айлантиришдан иборатдир. Шундай экан, суғориладиган участкаларни ҳар қандай шароитда ҳам камайтирмаслик Уставда алоҳида таъкидланиб ўтилсин, деймиз.

Баъзи одамлар колхозда истиқомат қилишади. Колхознинг еридан, сувидан, қолаверса, транспортидан фойдаланишади. Бироқ ўзлари, ёки оила аъзолари район марказларида, шаҳарларда ишлашади. Янги Уставда колхозда истиқомат қилган, унинг ер-сувидан бошқалар каби фойдаланган ҳар бир киши даставвал шу колхоз, умумхўжалик манфаатларини устун қўйиши, бунинг учун эса колхозга кўпроқ манфаат келтириши зарур, деб ҳисобланишини сўраймиз.

...Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган механизатор Миразиз Рўзиматов қишлоқ хўжали артелининг янги Устави тўғрисида яхши мулоҳазалар билдирди. Бу мулоҳазаларни ҳаёт, колхоз ишлаб чиқариши жараёнида рўёбга чиқаётган янгиликлар тақозо этмоқда. Уларни ҳисобга олиш кўп фойда келтириши табиийдир.

Ҳ. ИКРОМОВ,
С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

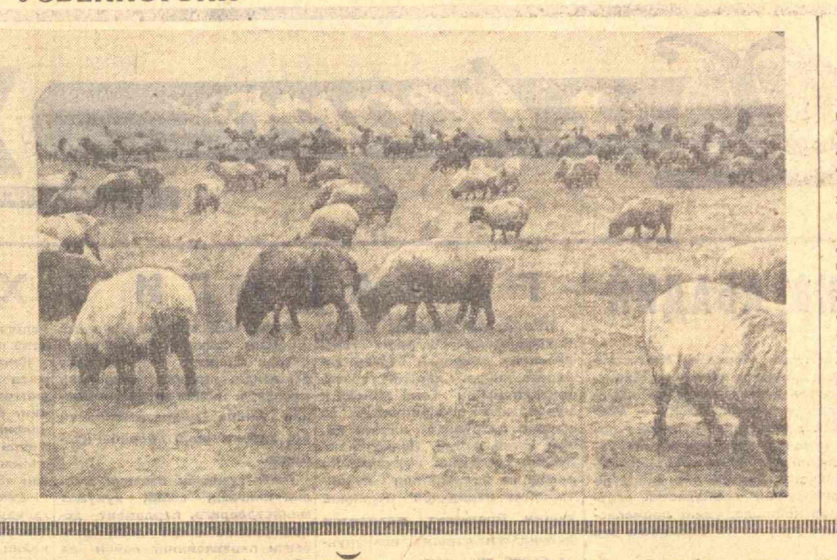

Зомин районидаги «Қизил чорвадор» совхозининг бош чўпони Жуман Қулёзов партиямиз XXIII съезди шарафига давом этаётган мусобақада пешқадамлик қиляпти. Бу йил ҳар 100 бош совлиқдан 150 тадан қўзи олиш учун курашаётган ўртоқ Қулёзов ўз боқимидаги қўйларни қишдан семиз ва соғлом олиб чиқяпти. Суратда: сиз ана шу фидокор чўпон ва у боқаётган қўйлар сурувини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ШАҲРИСАБЗ. «Шарқ юлдузи» колхозининг аъзолари КПСС XXIII съезди шарафига мусобақани қизитиб, кўклам экишига пухта тайёргарлик кўряптилар. Ариқ-зовурлар тозаланди. Далага ҳозирнинг ўзидаёқ 4000 тоннага яқин маҳаллий ўғит чиқарилди.

Э. Шоназаров.

●

УЧҚЎРҒОН. Карл Маркс номли колхозда техника ремонти тугаллаанай деб қолди. 30 гектар янги ер очилди. Ҳозир далага кўплаб гўнг чиқарилмоқда.

О. Иброҳимов.

●

ИШТИҲОН. «Халқобод» колхозида техниканинг кўп қисми ремонтдан чиқарилди. Суғориш тармоқларини тозалаш тамомланди. Далага 7000 тонна маҳаллий ўғит чиқарилди.

М. Хитоев.

●

ЧУСТ. «Ленин йўли» колхозининг механизаторлари 23 та ҳайдов ва чопиқ трактори ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик техникасини ремонтдан чиқариб, кўклам дала ишларига тахт қилиб қўйдилар.

А. Охунжонов.

●

КАЛИНИН. «Келес» совхозининг сабзавоткорлари экан эртаги карам, помидор, бақлажон ва бошқа экинлар уруғи униб чиқди ва ҳозир расад қилиняпти.

Т. Сайдазимов.

●

ГУЛИСТОН. Карл Маркс номли колхозда техника ремонти тугалланди. Ҳайдов ва чопиқ тракторлари, сеялкалар, борона ва бошқа хил техника кўклам экишига тахт қилиб қўйилди.

Э. Рўзибоев.

●

ЛЕНИН районидаги «Коммунизм» колхозида мавжуд 37 трактор, 67 сеялка ремонтдан чиқарилди.

М. Ўтамов.

●

БЎЗ районидаги Калинин номли колхозда ҳам тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари сифатли ремонт қилинди. Ҳар хил маркадаги 51 та трактор, шунингдек сеялкалар экишга тайёр турибди.

А. Тўхтасинов.

БИЛАСИЗМИ

МЕТЕОРИТЛАР НЕЧА ЁШДА?

СССР Фанлар академиясининг Докембриядаги геология лабораториясида СССРнинг бир қанча районларидан, шунингдек Швеция ва Норвегиядаги геология муассасаларидан юборилган 400 та метеоритлар ҳамда тоғ жинслари ва минераллар нусхаларининг абсолют ёши аниқланди.

Тушган жойининг номига мослаб «Еленовка» деб аталган (Сибирдан келган) метеорит бошқа ҳамма метеоритлар ичида энг қадимги бўлиб чиқди. Унинг илмий паспортига ёши ёзиб қўйилди: тўрт миллиард уч юз миллион йил. Саратовдан юборилган метеорит «Еленовка» метеоритидан уч миллиард саккиз юз миллион ёш кичик экан. Украинанинг Старое Песьяново қишлоғидан юборилган метеорит ундан ҳам ёшроқ бўлиб чиқди.

Метеоритларда мавжуд бўлган ураннинг изотоп таркиби ердаги ураннинг таркибига жуда ҳам ўхшаб кетади.

ОДАМИЙЛИК ҲАҚИДА

Ахлоқ ва одоб мавзуида

ЯХШИЛАР ШАРОФАТИ

Халқимизда «Ҳовли олма, қўшни ол» деган ҳикматли сўз бор. Чунки қўшнилар ҳар қандай оғирингизни енгил қилишда биринчи бўлиб ёрдам қўлларини чўзадилар. Бирор қувончли ёки бахтсиз ҳодиса рўй берса, ана шу аҳил қўшнилар ҳамдард бўладилар. Совет кишиларига хос хислатларга эга бўлган қанчадан-қанча аҳил, иноқ, дўст-биродар қўшниларни мамнуният билан тилга олиш мумкин.

Белинский кўчасида яшовчи Баҳри опа турмуш ўртоғи вафот этгач, анча касалванд бўлиб қолди. Яхшиям қўшнилари бор экан, кўнглини кўтариб туришади.

Тун. Ҳамма уйқуда. Ярим кечада Баҳри опанинг дарди оғирлашди. Тонг отгунча ҳам сабр қилишга оғриқ йўл бермади. У аранг қўшнисининг эшигини қоқди-ю, остонага йиқилди. Эшикда қандайдир инграган товушни эшитган Отақўзи Азизов дарҳол эшикка чиқди ва қўшнисини аранг уйига олиб кирди. Телефонга чопиб, «тез ёрдам» чақирди. Хотини Надя Азизова оғриқни тўхтатиш учун қанчалик жонини фидо қилмасин, фойда бўлмади. Шу орада «тез ёрдам» машинаси етиб келди ва Баҳри опани дарҳол 10-шаҳар касалхонасига олиб бордилар.

Баҳри опанинг соғайиб кетишида Надя Азизова каби софдил, ғамхўр қўшниларнинг ҳиссаси катта бўлди. 41 кун давомида қўшнилар уни бирор кун ёлғиз қўймадилар, унинг дардига ҳамдард бўлдилар.

— Менга қайта ҳаёт бағишлаган шифокорларга, ўз фарзандимдек кечани-кеча, кундузни-кундуз демай бошимда парвона бўлган қўшниларимга минг раҳмат десам камлик қилади,— дейди Баҳри опа тўлқинланиб.

Қуни-қўшнилар Баҳри опа Шамсутдинованинг касалхонадан чиққан кун қувонишиб, унинг ҳовлисига чиқдилар. Онахон машинадан тушар экан, қўшнилар уни қучоқ очиб кутиб олдилар. Уйдаги тараддудни кўрган онанинг севинчи ичига сиғмай «Жон қўшниларим, аҳил, меҳри дарё қўшниларим» деб кўзларига севинч ёшлари келди.

С. СУЛТОНОВ,
хизматчи.
Тошкент, Киров райони.

ХАБАР ОЛСАЛАР...

Ҳурматли редакция, арзимни сизларга айтмасам, кимга айтаман, бошқалар ҳозирча эшитишмаяпти. Колхозимизда рўй берган бир бахтсиз ҳодисадан сўнг ҳалиҳали ўзимга келолмайман.

Ўтган йилнинг апрель ойи эди. Ҳар кунгидай далада ишлаб, кечки пайт ишдан қайтаётганимизда қизлар тезроқ уйга етиб олиш учун хушчақчақлик билан, тракторга чиқишди. Мен ҳам шулар орасида эдим. Шу пайт ҳайдовчи тракторни шахт билан буриб юборди. Мен чап томонда турганим учун тойилиб оёғим занжирга ўралиб кетди. Даладан мени йўловчи машинада тўппа-тўғри Паркент касалхонасига олиб боришди. У ердан Тошкентдаги Травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институтининг касалхонасига юборишди. Тўрт ойгача шу ерда даволандим. Врачлар икки марта операция қилишиб, оёғимнинг эзилиб кетган суякларини ўрнига янги «суяк» қўйишди. Врачларнинг ғамхўрлигини сира унутмайман. Шундай врачларни етиштирган давлатимизга мингдан-минг раҳмат.

Лекин, даволаниб чиқиб, уйга қайтганимдан сўнг, колхоз раҳбарлари ҳамма қувончларимни пучга чиқаришди. Оёғим синганига тўққиз ойдан ошди. Шу вақтгача уйда ўтирибман. Аммо, на колхоз раҳбарлари, на колхоз хотин-қизлар Советининг раиси бирор марта келиб, «Қизим, колхоз ишида оёғинг синди-ку, ёрдам керак бўлса, айтгин» деб ҳол сўрашмади. Колхоз раҳбарлари бошимга тушган кулфатни яхши билишса ҳам, билмагандай бепарво юришибди.

Касалхонадан чиққанимда врачлардан колхозда меҳнат куни олиш учун бюллетень сўраган эдим, улар справка ёзиб беришди. «Коммуна» колхозининг раиси справкамни кўриб, бепарволик билан, «Бу қоғозинг ўтмайди, сенга меҳнат куни бермаймиз, райсобесга бор», деб жеркиб ташлади.

Яна бир нарсадан кўнглим ранжиди. Милиция органлари кўнгилсиз воқеа юз бергандан сўнг, текшириш учун колхозга ходимларини юборишган экан. Лекин, милиция ходимлари келиб, мендан бир оғиз гап сўрашгани йўқ. Аксинча, улар воқеадан бехабар, бировнинг уйидан сўраб-суриштириб кетишибди.

Ҳурматли редакция, шу хатимни газетада босиб чиқарсангиз, шояд колхозимиз раҳбарлари инсофга келиб, биз каби кишилардан хабар олсалар.

В. НУРМОНОВА,
Юқори Чирчиқ район, «Коммуна» колхозининг аъзоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА *босилгандан кейин*

«ШОИР ХОТИРАСИНИ ЭЪЗОЗЛАЙЛИК»

Ўзбекистон ССР маданият министрлиги хабар беради:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг ўтган йил октябрь ойи сонларидан бирида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий хотирасини эъзозлашга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Собиқ туристик база Ҳамза Ҳакимзода мемориал музейига берилди. Бино ремонти учун маблағ ажратилди ва ремонт ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Фарғона область музейига Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳаёти ва ижодий фаолиятига доир материаллар тўплаш ва янги экспозиция ташкил қилиш топширилди. Фарғона область ижроия комитети музейда хизмат қилиш учун илмий ва техник ходимлар штати ажратди.

Ўзбекистон ССР маданият министрлиги ёдгорликларни муҳофаза қилиш бош бошқармасига Ҳамзаободда 1921 йилда босмачиларга қарши тенгсиз жангларда қурбон бўлган қизил аскарлар хотирасига бағишланиб қурилаётган ёдгорликни қуриб битказишни топширди.

Ўзбекистон ССР маданият министрлиги виставка ва панорамалар маъмурияти музей фонди учун Ҳамза ҳақида бадиий расмлар ва фотоҳужжатлар тайёрлади.

ПАРТИЯ

Сени деганимда, қутлуғ
Партия! —
Барҳаёт кўраман доҳий Ленинни,
Қалбдан олқишлайман, жонажон
сени.

Сени деганимда, порлоқ
Партия! —
Буюк коммунизм яқин
кўринар,
Баланд парвоз учун юрак
уринар.

Сен — бахт ижодчиси, маёқ
Партия! —
Бошла ғалабадан ғалаба томон,
Яша, абадийга бўл омон!

УСТОЗ

М. И. КАЛИНИНГА.

Халқим дединг, Ватаним дединг,
Партияни жон-таним дединг.
Эрк ва ҳуқуқ чаман боғида...
Нуроний бир оқсоқол эдинг,
Шундай қолдинг юрт қучоғида.

ИНСОН

Инсон қуёш —
Янглиғ улуғвор!
Дарёлардек буюк, баркамол!
Инсон билан
Она Ер минг бор
Фахрланар — очиб гул жамол.
Инсон, инсон
Азизу қутлуғ!
Мусаффо ном... Туширмаймиз
доғ.

ВАТАН, ПОСТИНГДА...

... Чегарада, Ўрмон сўнгида,
Сезгирликда — мену ой уйғоқ:
Гул диёрим — кўзим ўнгида,
Юрт мен билан, мен эмасман
тоқ.

Жон Ватаним! Буюк Ватаним,
Доимо мен ҳушёр — постингда.
Чегарани бузолмас ҳеч ким,
Кўзин узмас ой ҳам устингда.
Ана, оппоқ-оппоқ завқли тонг,
Ой қуёшга топширар постин.
Навбатчилик алмашиш-чун,
бонг...
Мен ҳам постим бердим, олай
тин.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

БАХТ

Мен тонгни куйлайман.
ЗУЛФИЯ.

Мен қўшиқ битаман.
Юрагим қайноқ,
Ҳислар қанотида этмоқда
парвоз.
Тонг оппоқ,
Қиш оппоқ.
Кўнгиллар оппоқ.
Оқликка бағрини тутган оқ
қоғоз.
Мен қўшиқ битаман дугонам
ҳақда,
Оппоқ пахтасидан иқболи
тўкис.
Кеча «ёр-ёр» айтдик жўшиб
завқ-шавқда,
— Бахтинг қуллуқ, — дедик, —
оқ куйлакли қиз.
Мен куйга соламан йўлим
оқлигин,
Лекин қайлардадир ҳоким ҳали
тун.
Биламан, қисматнинг қирқ
қуроқлигин,
Бир кўнгил яримта, бошқаси
бутун.
Мен қўшиқ битаман. Шу дафъа
Вьетнам —
Қонли Вьетнам қизин не кечди
ҳоли?!
Юртим деб тикдими ё жонини
ҳам,
Ўн гулдан бир гули очилмай
ҳали.
Буни ўйлармикин америкалик
Доллар саноғига мук тушган
хоним.
Унинг-чун ҳаёт — бу пулга
эгалик,
Мол-дунёда кўрар жону-
жаҳонин.
Ўйлармикин хоним шу дафъа
жаҳон
Томирлари қандай ураётганин.
Кеча «бахшиш» деган тиланчи
хотин
Бугунин бошқача кўраётганин.
Кураш, кураш, дейди мазлум-
лар қалби,
Узоқдан ҳамдардман уларга
мен ҳам.
Офтобнинг оламга тенглиги
каби
Истайман бахтни ҳам кўрсак
тенг баҳам.
Мен бахтни куйлайман...

Гулчеҳра НУРУЛЛАЕВА.

ЎЗБЕК ҚИЗИН МЕҲРИ ПАРВОНА

Ажабо!
Кубалик бошида ўзбек дўпписи!
Тошкент кўчасидан ўтиб боради.
Туғён уриб қалбда ҳаяжон
ҳисси,
Йўловчилар тўхтаб унга
қарайди.
Мунча ҳам ярашмиш занжига
дўппи,
Гўё у туғилган шуни киймоққа.
Ким жило бердийкин — юзлари
лўппи
Ва чарос кўзлининг меҳрими
оққан?
Андижон жонони, чустлик
дилдорми,
Ё Қўқон чевари яратмиш уни?
Ё ойдин тунлари куйлаб
«Гулёр»ни
Ипак қатимлаган қизнингми
ҳусни?
Қайси у санъаткор, мўъжиза-
кор қўл
Ипакка зеб бериб яратган
гулзор?
Юракдан-юракка гар топилса
йўл
Қопқора рангдан ҳам дилга
ҳузур бор.
Қай қизнинг қалбидан акс олган
нақши,
Дўппининг ватани Чустми,
Фарғона —
Фарқи йўқ,
Зеро у билади яхши:
Ўзбек қизин меҳри бошда
парвона.

Абдураим ОТАМЕТОВ.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ»

Қўшиқларим, туғилиб қалбда
Ватан тупроғида гулдай балқингиз!
Қанча бўлса сизда қудрат ва ёлқин,
Шунчадир яшашга ҳаққингиз!

Бу мисраларни кечагина босмадан чиққан «Шарқ юлдузи» журналида татар халқининг қаҳрамон шоири Муса Жалилнинг туғилганига 60 йил тўлиши муносабати билан берилган шеърларида ўқийсиз. Журналда шоир ҳақида Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғуломнинг «Шоирнинг умр боқийлиги», Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, композитор Латиф Ҳамидийнинг «Муса билан бирга бўлган чоғларим», Фарғона область кутубхонасининг директори Олим Хайриддиновнинг «Муса Жалил ҳақидаги эсдалигим» сарлавҳали мақолалари босилган.

Журналнинг бу сонида ҳам прозага кенг ўрин берилган. Унда Одил Ёқубовнинг «Эр бошига иш тушса...», Пиримқул Қодировнинг «Қора кўзлар» романларининг давомини, Султон Акбарийнинг «Фаровонлик ижодкорлари» адабий репортажини, Адҳам Раҳматнинг «Ҳошим командир» очеркини ўқиш мумкин. Ўлмас Ўмарбековнинг «Болгар қўшиқлари», Асқад Мухторнинг «Янги китобдан», Ж. Камоловнинг «Себистон», Ўткир Рашиднинг «Мени қора дейдилар» шеърлари, Муҳаммад Хайруллаевнинг ҳикоялари ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Шунингдек, журналда кўпгина бошқа материаллар ҳам босилган.

ҒАМХЎРЛИК

(КОЛХОЗЧИЛАР СОЦИАЛ-ТАЪМИНОТИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИНИНГ АЪЗОСИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МОЛИЯ МИНИСТРИ ЎРТОҚ В. МУРОДХЎЖАЕВ БИЛАН СУҲБАТ).

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан эълон қилинган КПСС XXIII съездининг Директивалари лойиҳасида ишчилар, хизматчилар ва колхозчиларни пенсия билан таъминлашни янада яхшилаш кўзда тутилган. Шу муносабат билан мухбиримиз колхозчилар социал-таъминоти республика Советининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Молия министри Вали Муродович Муродхўжаевга бир неча саволлар билан мурожаат этди:

— Янги беш йилликда пенсия таъминоти қандай бўлади?

— Аҳолига ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобидан бериладиган имтиёзлар, кўрсатиладиган социал-маданий хизмат, тўланадиган турли хил пуллар, жумладан пенсия ва нафақа, шунинг сингари бошқа тадбирларни маблағ билан таъминлаш камида 40 процент кўпайтирилади.

— Бутуниттифоқ фондининг даромад қисми ўтган 1965 йилда қандай бажарилди?

— Республикамиз колхозлари ўз маблағларидан 1965 йилда пенсия ва нафақалар тўлаш учун 41 миллион 300 минг сўм ажратган эдилар. Колхоз правлениелари шу маблағдан 41 миллион 200 минг сўмдан ортиқроғини Бутуниттифоқ фондига топширдилар.

Маблағнинг тўпланиши 1964 йилга нисбатан 1965 йилда бирмунча яхшиланди. Агар 1965 йилнинг биринчи январигача фондга топширилмай колхоз правлениелари гарданида қолган қарзнинг миқдори 1277 минг сўм бўлган бўлса, биринчи январда бу қарз 97 минг сўмни ташкил этди, холос.

— Бу 41 миллион 200 минг сўмлик маблағ етарлими?

— Йўқ. Ўтган йили Бутуниттифоқ фондининг Ўзбекистондаги харажатлари 50 миллион сўмдан ортиб кетди. Шунинг учун 9 миллион сўмча маблағ 1964 йилда эҳтиёт учун таъсис этилган жамғарма ҳисобидан сарфланди.

— Бу маблағлар қандай сарфланмоқда?

— Маблағларни тўғри ва оқилона сарфлаш масъулияти пенсия ва нафақа ҳужжатларини тайёрловчи давлат, кооперация ва жамоат органларига юклатилган.

Ўтказилган текширишлар натижаси шуни кўрсатдики, бу муҳим вазифа ҳалол бажарилаётир. Бироқ айрим кишилар ўзларига билдирилган ишончни суиистеъмол қилмоқдалар. Улар пенсия тайинлашда ошна-оғайнигарчиликка йўл қўйиш билан бирга, иш стажи ва иш ҳақини ошириб, қалбаки ҳужжат тайёрлаб бермоқдалар. Бундай шахслар қилмишларига яраша жазо олдилар.

— Ҳозир республикамиздаги колхоз пенсияси олиш ҳуқуқига эга бўлган барча қарияларга пенсия тайинланганми?

— Ўтган 1965 йилда пенсия ёшига тўлган ва етарли иш стажига эга бўлган 382.600 колхозчига пенсия тайинланди. 115.700 колхозчи аёлларга ҳомиладорлик нафақаси тўланди.

— Республикамизда колхозчи аёлларга ҳомиладорлик нафақасини тўлаш қандай аҳволда?

— Айрим колхозларда янги Қонунга мувофиқ тегишли меҳнат отпускаси ва ҳомиладорлик нафақаси ҳуқуқларидан тўла фойдаланилмаслик ҳоллари учраб турибди. Колхозчилар социал-таъминотининг бу соҳасига етарли эътибор берилиши лозим.

— Пенсия тайинлашда колхозчилар даромади ҳамма жойда тўла ҳисобга олинмоқдами?

— Иш ҳақи тўғрисидаги ҳужжатлар тўплангандан кейин колхозчининг пул даромадини ҳисоблаш осон. Лекин ўз вақтида меҳнат кунига берилган ғалла, сабзавот, мева ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини пул билан ҳисоблаганда катта хатоларга йўл қўйилмоқда. Масалан, пенсия миқдорини белгилаш учун тегишли ҳужжатларни текширганда Қува районида шундай хатога йўл қўйилганлиги маълум бўлди. Ўз вақтида колхозчиларга берилган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари чакана савдо нархи билан эмас, давлат харид нархи билан ҳисобланган. Натижада 29 кишига тегишли пенсия миқдори кам белгиланган.

Республика колхозларининг балансини анализ қилиш натура даромади, бундан бир неча йил илгари колхозчи умумий даромадининг учдан бир қисмини ташкил этишини кўрсатади. Шу сабабли колхозчининг натура даромадларини тўғри ҳисоблаш катта аҳамиятга эгадир. Бу соҳада Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлиги маҳаллий ходимларга ёрдам кўрсатиши, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг чакана нархлари мажмуасини тезроқ чиқариб бериши лозим.

— Шахсий пенсия масаласи қандай ҳал этиляпти?

— Колхозчиларни пенсия билан таъминлаш ҳақидаги янги Қонун чиқмасдан олдин республикамизда колхоз пенсияси ҳисобидан шахсий пенсия олиб турган колхозчиларнинг кўпларига давлат ҳисобидан шахсий пенсия тайинланган эди. Текшириш натижасида, айрим колхозларда бу пенсия тўланмай қўйилганлиги маълум бўлди. Бу масалани колхозчилар социал-таъминотининг республика Совети 1965 йилнинг 21 декабрида муҳокама қилиб, Қонуннинг 22- моддасига мувофиқ шахсий пенсия тўлаш давом эттирилиши мумкинлигини колхоз раҳбарларига тушунтирди.

1965 йил якуни ва 1966 йил планлари колхозчилар умумий мажлисида кўрилганда шахсий пенсия тўлаш учун ҳам етарли маблағ ажратилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

— Колхоз пенсиясининг миқдори ошиб харажатлар кўпайиб кетса пенсия ва нафақа тўлашга Бутуниттифоқ фондининг маблағи етадими?

— Колхозчилар пенсия ва нафақаси тўғрисидаги Қонунга мувофиқ агар пенсия ва нафақа тўлашга Бутуниттифоқ фондининг маблағи камлик қилса, у ҳолда давлат бюджети ҳисобидан тўланади.

Халқаро ҲАЁТ

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбал дўстлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1946 йил 27 февралда тузилган СССР — МХР шартномасига баҳо бериб шундай деган эди: «Бузилмас совет — монгол дўстлиги ва ҳар иккала мамлакатларимиз ўртасидаги қардошларча ҳамкорликни муттасил ривожлантириб боришда жуда катта роль ўйнаган ана шу тарихий ҳужжатлар Монголия Халқ Республикасининг социалистик ғалабаларини ва мустақиллигини ҳимоя қилишда, унинг социалистик йўлдан ривожланиб боришида ғоят катта аҳамиятга эга бўлди».

Ҳақиқатан ҳам Совет Иттифоқи ва Монголия Халқ Республикаси ўртасида тузилган бу шартнома ҳар икки мамлакат халқлари дўстлиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлади. Бу шартнома тенг ҳуқуқлилик, ўзаро ҳурмат ва социалистик ўзаро ёрдам принципларига асосланган эди. Шуни ҳам айтиш керакки, икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар негизини В. И. Ленин билан Сухэ-Батор қурган эдилар. Бу традицион монгол — совет муносабатлари 1921 йил 5 ноябрда имзоланган битимда ўз ифодасини топди. Совет халқи билан қардошларча ҳамкорлик ҳамда Совет Иттифоқининг ёрдами туфайли монгол халқи ўз озодлиги ва мустақиллигини кураш билан қўлга киритди ва мустаҳкамлади, асрий қолоқликни барҳам берди, замонавий экономика ва маданиятни вужудга келтирди. Капиталистик тараққиёт босқичини четлаб ўтиб, феодализмдан социалистик ижтимоий тузумга ўтди. Монгол халқининг Халқ революцион партияси раҳбарлигида зўр ғайрат билан қилган ишлари туфайли мамлакатда ҳаёт нинг бутун уклади тубдан ўзгарди.

1946 йилда МХР билан СССР ўртасида дўстлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида шартнома ҳамда ҳар икки мамлакат ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битим тузилгандан сўнг орадан йигирма йил ўтди. Шу вақт ичида мамлакатда катта ўзгаришлар юз берди. Ишлаб чиқарувчи кучлар тез суръатлар билан ривожлантирилди. Монгол халқи учинчи беш йиллик планни муваффақият билан адо этди. Шуни айтиш кифояки, сўнгги беш йил давомида мамлакатда 90 га яқин саноат корхонаси ва йирик цехлар қурилиб ишга туширилди.

Дархан шаҳридаги комплекс қурилишлар халқлар дўстлиги ва интернационализм идеяларининг тимсоли бўлиб қолди. Бу ерда совет геологлари, лойиҳачилари, бинокорлари, монтажчилари, инженер-техник ходимлари монгол меҳнаткашлари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилдилар. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ёрдамида Дархан — Шарин-Гол темир йўл магистрали, мамлакатда энг йирик кўмир карьери, Дархан — Шарин-Гол ва Дархан — Сухэ-Батор электр линиялари ва бошқа объектлар муддатидан олдин ишга туширилди. Дархан республиканинг йирик саноат марказларидан бирига айланди.

Монголиянинг қишлоқ хўжалигида ҳам катта ўзгаришлар юз берди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг асосий тармоғи бўлган чорвачилик муваффақиятли ривожланмоқда. Сўнгги йилларнинг ўзидагина жамоат чорва молларининг сони 2,5 миллион бош кўпайди. Илгари фақат чорвачилик билан шуғулланиб келган монгол халқи эндиликда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ҳам муваффақиятли ривожлантирмоқда. Мисол учун шуни айтиш кифояки, эндиликда Монголия ғаллага бўлган эҳтиёжларини ўзида етиштирилган маҳсулот билан тўла қопламоқда.

Мамлакатда маданият, маориф ва соғлиқни сақлашни ривожлантиришда ҳам улкан натижалар қўлга киритилди. Монголия Халқ Республикаси саводхонлик даражаси жиҳатидан, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ишларини ташкил этиш жиҳатидан Осиёдаги кўпчилик мамлакатлардан ўзиб кетди.

1946 йилда тузилган шартноманинг муддати тугаши муносабати билан 1966 йилнинг бошларида СССР билан МХР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида янги шартнома имзоланди. Бу шартнома ҳар икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Монгол халқи тўртинчи беш йиллик планни амалга оширишга киришди. Совет Иттифоқи бу планларни бажаришда монгол халқига самимий беғараз ёрдам кўрсатмоқда. Янги беш йилликда Совет Иттифоқининг Монголияга иқтисодий ёрдами ҳажми янада ортади, ишлаб чиқариш соҳасидаги ҳамкорлик кенгайтирилади. Тўртинчи беш йилликда (1966 — 1970 йиллар) Монголияда Совет Иттифоқининг ёрдами билан ўнларча саноат корхоналари қурилади ва реконструкция қилинади. Қишлоқ хўжалигини, экономиканинг бошқа тармоқларини юксалтириш юзасидан катта ишлар амалга оширилади. Уй-жой ва маданий-маиший қурилиш кўлами кенгайтирилади.

Монгол халқининг ғалабалари жаҳон социализми учун жуда катта аҳамиятга эгадир. КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил январда Улан-Баторда митингда сўзлаган нутқида бу ҳақда қуйидагиларни айтган эди: «Халқ Монголиясининг муваффақиятлари жаҳон социализми учун катта ва принципиал аҳамиятга эгадир. Сизнинг тажрибангиз Лениннинг капиталистик тараққиёт босқичини четлаб, социализмга ўтиш мумкин эканлиги ҳақидаги башорати тўғри эканлигини амалда исбот қилди. Сизнинг тажрибангиз ҳозирги замонда мустақилликни курашиб қўлга киритган мамлакат, ўз иқтисодий тараққиётининг даражаси қандай бўлишидан қатъи назар, социализм йўлига ўта олишини ва дўст социалистик давлатларнинг мададига таяниб, янги ҳаётни муваффақиятли суратда қура олишини исбот қилади».

Умумий бир мақсад билан — коммунизм қуриш мақсади билан бирлашган совет ва монгол халқлари ўртасидаги дўстлик абадийдир. Халқларимиз дўстлиги ва ўзаро ҳамкорлиги йилдан-йилга мустаҳкамланаверади.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ГАНАДАГИ АҲВОЛ

ПРАГА, 25 февраль. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлигининг Аккрадан берган хабарига кўра, ҳарбий тўнтаришдан кейин Гана пойтахти кўчаларида полициячилар ва ҳарбий патруллар кечаси билан изғиб юрган. Пойтахтнинг асосий стратегик пунктларини армия ва полициянинг кучайтирилган нарядлари қўриқлаб турган. Президент маҳкамаси районидаги отишма кечқурунга бориб тўхтаган.

Радио меҳнаткашларни ишга чиқишга чақирди. Бугун эрталабдан шаҳарда нормал ҳаёт бошланди, армия томонидан мусодара қилинган автомобиллар Аккра меҳнаткашларини иш жойига олиб бориб қўймоқда.

Янги тузилган озодлик миллий кенгаши собиқ ҳукумат министрларига, парламент депутатларига ҳамда халқ конвенти партиясининг район ва область ташкилотлари раҳбарларига полиция участкаларига етиб келишни буюрган.

Кеча куннинг иккинчи қисмида кенгаш Аккрадаги барча дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқларини чақирди ва уларни озодлик кенгашининг Аккра радиоси орқали эшиттирилган баёноти тексти билан таништирди.

Аккрадаги аэродром шанбагача қадар ёпиб қўйилган, эълон қилинишига кўра, шанбадан кейин у ерда нормал қатновлар бошланади.

ПРЕЗИДЕНТ КВАМЕ НКРУМАНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПЕКИН, 25 февраль. ТАСС мухбири М. Яковлев хабар беради:

Гана ташқи ишлар министри Квейсон-Секки бу ерда Гана Президенти Кваме Нкруманинг қуйидаги баёнотини эълон қилди:

«Пекинга келганимдан кейин информация агентликларининг хабарлари менинг эътиборимни тортди, бу хабарларда айтилишича, полициянинг баъзи бир вакиллари томонидан қўллаб-қувватланган Гана қуролли кучларининг баъзи вакиллари менинг халқ конвенти партияси вакилларидан иборат ҳукуматимни ағдаришга уриниб кўрганлар.

Гана халқи менга, партия ва ҳукуматга ҳамиша содиқ бўлиб келганлигини биламан ва бинобарин, ана шу синов дамларида уларнинг ҳар бири осойишталик сақлайди, лекин ўз аҳдида қаттиқ туради ва матонатли бўлади деб умид қиламан.

Башарти, Гана қуролли кучларининг ана шу уринишга жалб этилган офицер ва ҳарбий хизматчилари бўлса, мен уларга ўз казармаларига қайтишни буюраман.

Мен — Гана Республикасининг конституцион бошлиғи ва қуролли кучларнинг олий бош қўмондонидирман.

Мен яқин орада Ганага қайтиб бораман».

ГАНАДАГИ ҲАРБИЙ ТЎНТАРИШГА АҚШНИНГ МУНОСАБАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 февраль. (ТАСС). Гарчи давлат департаментининг вакили Р. Макклоски Ганадаги воқеаларни шарҳлаб беришдан бош тортган бўлса ҳам, Нью-Йоркда чиқадиган газеталар ва АҚШнинг расмий доиралари Президент Кваме Нкруманинг ағдариб ташланганлиги тўғрисидаги хабарларни очиқдан-очиқ мамнуният билан кутиб олдилар. «Мансабдор шахслар, — деб ёзади «Нью-Йорк Геральд трибюн» газетасининг Вашингтондаги мухбири Кольер, — Гана Президенти Кваме Нкрумани ағдариб ташлаган тўнтаришдан ошкора мамнун бўлдилар».

Давлат департаментининг бир вакили «у ишдан четлаштирилганлиги хусусида ҳеч ким ачинмайди» деб айтди, деб ёзади Кольер.

ЮПИ агентлигининг хабарида айтилишича, АҚШ давлат секретарининг Африка ишлари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Меннен Уильямс матбуот вакилларига АҚШ Гананинг янги ҳарбий раҳбарлари билан «яхши ва қулай муносабатлар» ўрнатган бўлур эди, деб айтган.

«Нью-Йорк таймс» газетаси редакцион мақоласида Президент Кваме Нкрума Қўшма Штатларни янги мустамлакачиликнинг Африкадаги энг ашаддий жарчиси деб атаганлигини ва Американинг «тинчлик корпуси»ни Марказий разведка бошқармасининг қуроли деб таърифлаганлигини эслатиб ўтади.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг Лагосдаги мухбири Ллойд Гаррисон Ганадан олинган хабарларга асосланиб, қуйидагиларни ёзади: ҳарбий тўнтаришни асосан полковник Котока қўмондонлигидаги иккинчи пиёда аскарлар бригадасининг кучлари амалга оширди.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ МИННАТДОРЧИЛИГИ

Ўзбекистон ҳукумати Тошкентдаги кўчалардан бирига Лаъл Баҳодир Шастри номини бериш, Тошкент Декларацияси имзоланган бино олдида обелиск ва мемориал тахта ўрнатиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги муносабати билан Ҳиндистон Бош министри Индира Гандидан Ўзбекистон ҳукуматига мактуб келди.

Тошкент қалбларимизда алоҳида ўрин тутади ва Шастрининг фаолияти тўғрисидаги хотираларимиз билан чамбарчас боғлангандир, дейилади мактубда. Қисқа муддат ичида Тошкентда бўлган вақтида Тошкент аҳолиси Шастрига кўрсатган дўстлик ва ҳурмат туйғуларидан у ғоят таъсирланганлигини биз биламиз.

Индира Ганди ҳинд халқи номидан, Ҳиндистон ҳукумати ва шахсан ўз номидан ана шундай қарор қабул қилинганлиги учун, Ҳиндистоннинг марҳум йўлбошчисига кўрсатилган ҳурмат учун Ўзбекистон ҳукумати ва халқига миннатдорчилик изҳор қилди. (ЎзТАГ).

Бирлашган Араб Республикаси. Совет Иттифоқи «Аттаҳрир» («Озодлик») провинциясида янги ерларни ўзлаштиришда катта ёрдам кўрсатмоқда. Чанаклис районига СССРдан экскаваторлар, скреперлар, тракторлар, бульдозерлар, юк машиналари келтирилди. Саҳрони енгишда ва уни гуллаган ўлкага айлантиришда совет мутахассислари миср халқига ёрдам бермоқда. Суратда: Чанаклисдаги совет қишлоқ хўжалик техникаси базаси.

И. Березняковский фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

АББАТ ЮЛУНИНГ КАШФИЁТИ

Конго (Браззавиль) Республикасининг собиқ президенти Аббат Фюлбер Юлу халқ интиқомидан қочиб келиб яшаган шаҳри — Леопольдвилдан чет элга саёҳатга чиқди. Юлу олдин Францияга йўл олди, аммо француз ҳукумати Аббатнинг мамлакатга киришига рухсат бермади. Шундан сўнг у Мадриддан паноҳ топди ва бу ерда журналистлар билан суҳбатлашди.

Францияда чиқадиган «Нуво кандид» ҳафталик журналининг мухбири билан суҳбатда Юлу Браззавиль кубаликлар қўлида, деб эълон қилди. Кубаликлар Браззавиль шаҳри атрофига замбаракларни шаҳарга қаратиб ўрнатиб қўйган эмиш. Ёлғончилик ҳам эви билан-да!

ҲУҚУҚ ВА ЖАЗО

Қўшма Штатлар армиясининг лейтенанти Гарри Хау ўтган ойда ҳарбий-дала суди томонидан икки йил муддатга каторга ишларига ҳукм қилинди. Хау ўтган йилнинг охирида хизматидан бўш куни Эль Пасо аҳолисининг Вьетнамдаги урушга қарши ўтказган намойишида қатнашганлиги ва Вашингтоннинг Вьетнам тупроғидаги «фашист агрессияси тўхтатилсин» деган плакатни кўтариб борганлиги учун жазоланди.

Америка журнали «Нью Рипаблик» 15 январь сонида Хау устидан чиқарилган ҳукм тўғрисида шундай деб ёзди: «Бу жуда шафқатсиз ҳукмдир. Лекин энг ёмон томони ҳукмнинг шафқатсизлигида эмас. Энг муҳими шундаки, бу ҳукм конституцияга киритилган биринчи тузатишга зарба беради».

Қўшма Штатлар конституциясига киритилган биринчи тузатишда ҳамма гражданларга сўз ва йиғилишларда қатнашиш эркинлиги гарантиялаб қўйилган. Лейтенант Хау ана шу «эркинлик»дан фойдаланганлиги учун каторгага ҳукм қилинди.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

КОНКУРС

«Партия турмуши» журнал редакцияси коммунистлар ҳақида ёзилган энг яхши очерклар конкурсини ўтказади. Очерк қаҳрамонлари партиямизнинг коммунистик қурилишнинг турли соҳаларида ишлаётган актив жангчилари, партия ташкилотларининг секретарлари, партия ходимлари бўлиши керак.

Қўл ёзма ҳажми машинкада ёзилган 10-12 саҳифадан ортмаслиги шарт.

Конкурсга илгари матбуотда эълон қилинмаган материаллар қабул қилинади.

Энг яхши очерклар учун қуйидаги мукофотлар белгиланди:

160 сўм—битта мукофот.
120 сўм—иккита мукофот.
80 сўм—учта мукофот.

Бешта рағбатлантирувчи мукофот.

Конкурс 1966 йил 1 мартдан 1 декабргача давом этади.

Конкурсни жюри якунлайди. Очерклар редакцияга келиши биланоқ, конкурснинг тўла якунланишини кутиб турмасдан эълон қилинаверади.

Қўлёзмалар қайтарилмайди.

ҲАМКОРЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

Эртага, 28 февралда Совет давлати билан Афғонистон ўртасида тенгҳуқуқлилик, ички ишларга аралашмаслик ва бир-бирига ҳужум қилмаслик принципларига асосланган шартнома имзоланганига 45 йил тўлади. Бу шартнома совет — афғон муносабатларида янги саҳифа очиш билан бир қаторда, афғон халқининг ҳам мустақиллигини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнаб келмоқда. Россияда Октябрь революциясининг оламшумул тарихий ғалабаси ва Қизил Армиянинг Ўрта Осиёда инглиз интервентларига қақшатқич зарбалари, Ҳиндистонда миллий-озодлик ҳаракатининг кучайиши афғон халқининг миллий-озодлик йўлида олиб борган курашини анча енгиллаштирди. Ниҳоят, Буюк Британия ҳукумати Афғонистоннинг сиёсий мустақиллигини тан олишга мажбур бўлди.

1919 йил 27 мартда ёш Совет Россияси жаҳонда биринчи бўлиб Афғонистоннинг мустақиллигини таниди. Қаҳрамон афғон халқини буюк ғалаба билан табриклади. Шунингдек Совет Россияси афғон халқининг миллий мустақиллик йўлида олиб бораётган адолатли курашига муваффақиятлар тилаб, совет—афғон иқтисодий ва маданий алоқаларини кенг кўламда ривожлантиришга чақирди.

1921 йил 28 февралда совет-афғон шартномаси имзоланди. Шартнома икки қўшни давлат ўртасидаги дўстона алоқаларга асос солди.

Иккинчи жаҳон урушидан кейинги йиллар совет-афғон муносабатларининг ривожланишида алоҳида ўринни эгаллайди. Жумладан, 1946 йилгача совет-афғон чегаралари Амударёнинг чап қирғоғидан ҳисобланган бўлса, эндиликда чегара масалалари ҳал қилиниб, чегара Амударёнинг ўртасидан белгиланди. Афғон халқи йигирма йилдан бери Амударё сувидан ҳар соҳада фойдаланиб келмоқда.

Кейинги ўн йил ичида иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги совет-афғон шартномаларига асосан совет мутахассислари томонидан ҳозирги замон техникаси билан жиҳозланган жуда кўп янги корхона ва объектлар ишга туширилди. Фақатгина Кобил шаҳрининг ўзида нон комбинати, асфальт-бетон заводи, Жангалак авторемонт заводи, уй қуриш комбинати ва Кобил аэропорти каби йирик иншоотлар қурилиб, афғон халқи ихтиёрига топширилди.

Совет Иттифоқининг иқтисодий ёрдами самараларини Афғонистоннинг деярли барча вилоятларида кўрса бўлади. Асрлар давомида қақшаб ётган Жалолобод чўлларига Кобил дарёсидан канал орқали сув чиқарилиши, шимолий вилоят билан марказни боғловчи Саланг автомобиль магистрали, шунингдек Кушка-Ҳирот-Қандахор йўлининг ишга туширилиши буларга яққол мисол бўла олади.

Янги иншоотлар қуришда совет мутахассислари афғон халқига қандай мадад бераётганини, афғон меҳнаткашларининг Совет Иттифоқига, совет халқига ҳурматини шу қурилишларда бўлган киши яққол кўради.

Йўл қурилиши қизғин бораётган даврда, 1963 йил октябрь ойида биз Афғонистонда бўлган эдик. Кобилдан эрта саҳарда йўлга отландик. Тез орада Қорабоғ, Боғром қишлоқларидан ўтиб, Чорикорга етиб келдик. Бу шаҳар Парвон вилоятининг маркази ҳисобланади. Бу ерда бироз дам олгандан сўнг Чорикор шаҳридан юқорига, Саланг томонга йўл олдик. Шофёр йўлни яхши билмас эканми, машинани тўхтатди ва қайси йўл билан юришни сўради. Бизга ҳамроҳ бўлиб бораётган ёш афғон офицери қуйи томондаги асфальт йўлни кўрсатди. Афғон йигити хурсанд бўлиб бу янги йўл совет мутахассислари ёрдами билан қурилаётганини айтди.

Тез орада тоғ дарасига яқинлаша бошладик. Жабал—Уссарож. Бу шаҳар Саланг довонига киришда дарвоза ҳисобланади. Дарадан оқиб тушаётган кичик дарёчанинг чап қирғоғи бўйлаб қурилган асфальт йўл илон изидек юқори кўтарилиб борарди. Дарадан 18-20 километр чамаси юргач, машина қоровулхона олдида тўхтади. Совет кишилари эканлигимизни билган афғон солдати шлагбаумни очатуриб «Шуравийхо, одами худимо хастанд» (совет кишилари, ўзимизнинг одамлар), деди.

— Ҳа, ҳақиқатан ҳам бу сўзга ишонса бўлади, — деди Жанубий Саланг йўл қурилиш участкасининг бошлиғи полковник Муҳаммад Ваҳобхон, биз билан қилган суҳбатида. — Биз совет кишилари билан биргаликда баҳайбат Ҳиндуқушнинг юрагини тешяпмиз. Бу асрлар давомида ҳал бўлмай келган муаммони биринчи бўлиб совет мутахассислари ҳал қиляптилар. Эндиликда ишнинг кўпи битди. 200 метрдан сўнг икки халқ ўртасидаги, икки ўлка ўртасидаги буюк тўсиқлик бир умр олиб ташланади. Бу билан биз шимол билан марказни боғловчи йўлни анча қисқартирамиз.

3 минг метрдан ортиқроқ баландликда қурилган бу йўл ҳақиқатан ҳам азим йўлдир. Бу ерда меҳнат қилаётган совет кишилари афғонлар билан биродар бўлиб кетишган эди.

Саланг автомобиль магистралининг тантанали очилиш маросимида Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳиршоҳ совет мутахассислари билан афғон ишчилари ўртасида кўп йиллар давомида вужудга келган ажойиб дўстликни таъкидлаб шундай деди: «Совет мутахассислари ва ишчилари афғон ишчилари билан елкама-елка туриб ишлаб, меҳнатда ажойиб жонбозлик кўрсатдилар ва барча қийинчиликларга бардош бердилар. Дарҳақиқат, улар буюк иншоотнинг қурилишига катта ҳисса қўшдилар. Бу иншоот икки қўшни мамлакат ўртасидаги дўстликнинг ажойиб рамзидир». «Бу йўл ҳар икки мамлакат ўртасидаги самарали, тенгҳуқуқли ва ўзаро манфаатдор бўлган ҳамкорликнинг ёрқин мисолидир», — деган эди ўртоқ А. Н. Косигин, ана шу тантанали маросимда сўзлаган нутқида.

Совет давлати ва Афғонистон ўртасида Ленин олға сурган тинчлик принциплари асосида тузилган биринчи шартноманинг имзоланганига 45 йил тўлган кунда биз, совет кишилари ўз миллий мустақиллигини ва экономикасини мустаҳкамлашда афғон халқига катта муваффақиятлар тилаймиз.

Ж. БОЛТАБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходими.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 — Ота-оналар учун. 8.25 — Концерт. 9.30 — «Ялла» концерт. 10.30 — Енгил куйлар. 11.10 — «Қувноқ тўлқинда» радиожурнали. 11.50 — Экран янгиликлари (рус.). 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.30 — Лирик куй ва қўшиқлар. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 15.00 — «Глобус» (Москва). 15.20 — М. Горький. «Челкаш» (радиопостановка). 16.20 — Ўзбекистон адабиёти ва санъати (рус.). 17.00 — Ўзбек куйлари. 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.40 — Жамбул Жабаев туғилган куннинг 120 йиллиги (қоз.). 19.20 — Ҳинд кинофильмларидан қўшиқлар. 20.00 — Классик куйлар. 21.20 — Концерт. 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Концерт. 23.10 — Лирика кечаси.

28 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт 9.15 — Шаҳар ва қишлоқларимиз жамоли. 9.30 — Симфоник увертюралар. 9.50 — «КПСС XXIII съезди Директиваларини муҳокама қиламиз» (тож.). 10.10 — Концерт. 10.30 — Енгил куйлар. 11.10 — «Ижтимоий меҳнат унумдорлиги ва унинг ўсиш омиллари» (суҳбат). 13.40 — Лирик қўшиқлар. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 16.15 — Композитор Султон Ҳайитбоев. 17.00 — «Юность Узбекистана» радиостанцияси (рус.). 18.10 — Афғон куйлари. 18.30 — Урал халқ хори. 19.20 — Концерт (тат.). 20.00 — Ўрта Осиё республикалари бўйлаб (рус.). 20.45 — КПСС XXIII съезди Директиваларини муҳокама қиламиз. 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Камер асарлар. 22.40 — Адабий эшиттириш. 23.20 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.30 — **Капитан Теннеш** номли телевизион бадиий фильмнинг 3-серияси (болалар учун). 11.00 — **Шофиркон ёшлиги** (мактаб ўқувчилари учун). 11.25 — **Эртакчи қиз.** 12.00 — **Океан музлари бағрида.**

МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

(тажриба тариқасида)

13.00 — **Будильник.** 13.30 — **Березинадаги жасорат** (Минскдан). 14.00 — **Қўшиқ ва маршлар** (Белграддан). 14.40 — Мактаб ўқувчилари учун. **«Сириус 2» савол беради** (Ленинграддан). 15.20 — **Новости дня** киножурнали.

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 17.00 — **Қувноқ минутлар** (болалар учун).

17.35 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида).

Рус тилида: 17.50 — **Концерт** (поляк эстрада артистлари ижросида).

Ўзбек тилида: 18.45 — **«Бузрук» мақоми** (ўзбек музикаси тарихидан).

Рус тилида: 20.05 — **Энди сизни нима деб аташ керак?** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.40 — **Бир гўзал бормиш** (музикали лавҳа).

МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

(тажриба тариқасида)

23.00 — **Улар шарққа боради** номли бадиий фильмнинг 2-серияси. 24.00 — **Телевизион янгиликлар.** 00.30 — **КВН-66** (Минскдан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси кўрсатади.**

28 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар.** 18.15 — **Иззат қиламан ва ҳурматлайман** (болалар учун). 18.35 — **Қўшиқ солдат ҳамроҳи** (концерт). 19.15 — **Умрбод қардошлар** (ҳужжатли фильм). 20.20 — **Ленин мукофотига номзодлар** (адабий эшиттириш).

Ўзбек тилида: 20.50 — **Телевизион янгиликлар.** 21.00 — **Ҳам кулай, ҳам чиройли.** 21.15 — **Жаҳон бир ҳафта ичида.** 21.30 — **Адабиёт ва санъат,** кейин — **Эртаги кун программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да кундуз **Севилья сартароши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да кундуз **Насриддин саргузаштлари,** кечқурун **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да кундуз **Ота ўғли,** кечқурун **Гули сиёҳ,** 28/II да **Ишқинг билан.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 27/II кундуз соат 3 да 7, 11 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Севимли ёш ўзбек санъаткорлари»** деган темада **концерт-лекция.**

1, 2, 3/III кеч соат 7 яримда Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездига бағишланган **Катта байрам концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 1, 2/III кеч соат 7 яримда Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездига бағишланган **Катта байрам концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Анатолий Фурманов гастроллари** (иллюзион аттракцион). РСФСР да хизмат кўрсатган артист **Владимир Довейко** раҳбарлигида акробатлар группаси ва бошқа номерлар. Бугун 3 марта томоша кўрсатилади.

КИНО

Номаълум солдатлар бўлмайди — «МИР», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Эскадранинг ҳалокати — «ИСКРА», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 1 ярим, 4, кеч 6 ярим ва 9 да).

Йигирма йилдан кейин — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), **«Ёш гвардия»** (эрталаб соат 9-50, 11-25 минут ва кундуз 1 да).

Бубе қайлиғи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Младший сержант ва бошқалар — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 10 яримда).

Оддий фашизм — «ИСКРА» (кеч соат 9 яримда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 2-35 минутда).

Итальянча никоҳ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 9-15 минутда), **Биз, рус халқи** (кундуз соат 3 ва кеч 6-15 минутда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Чингизхон авлоди — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Тош ўринда 1000 кеча — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Чангда қолган гул (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1-20 ва кеч 7-20 минутда).

Гусар қиссаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Нильснинг ёввойи ғозлар билан ажойиб саёҳати — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

1966 йил 9 март кундуз соат 2 да, Тошкент Давлат медицина институтининг илмий совети мажлисида:

М. Ф. Чацкис: «Меъда ва ўн икки бармоқли ичакнинг яра касаллигида (хасталикнинг ошиш ёки сусайиш даврида) сув-туз моддалари алмашинуви ва меъда секрецияси» деган темада.

К. М. Парпиев: «Хроник энтерит ва колит касалликларида сув-туз моддалари алмашинуви» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

1966 йил 9 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг химия фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

С. Х. Маех: «Халиктрум симплекс Л. ўсимлиги алкалоидларини текшириш. Тальсимин структураси» деган темада.

Р. Шокиров: «Петилиум эдуарди ўсимлиги алкалоидларини текшириш. Эдпетилин, эдпетилидин ва эдуардин структураси» деган темада.

1966 йил 9 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-математика фанлари бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Обсерватория кўчаси, 85-уй, Физика-техника институтининг конференц-зали) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Н. Х. Гарифуллина: «Ер ости газ динамикасининг икки ўлчовли масалаларини ечиш» деган темада.

И. А. Миранский: «Рудалар таркибидаги олтинни нейтрон активацияси усулида аниқлаш» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 10 март кундуз соат 12 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Киров кўчаси, 22-уй, 16-аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. Т. Куликова: «Олмаота областида полиз экинларининг касалликлари ва уларга қарши кураш чоралари» деган темада.

А. А. Автономов: «Мирзачўлнинг шўрланган ерида беданни икки ярусли қилиб ҳайдашнинг агромелиоратив эффекти» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Киров кўчаси, 22-уй).

Бизнинг адрес ва телефонлар. СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г—49. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р. 06189.